

300 ТАЛАПКЕР ОҚУҒА ҚАБЫЛДАНДЫ

Ақтөбеде Zhubanov University базасында ашылған ұлы-британиялық Heriot-Watt университетінің филиалына 300 мектеп түлегі оқуға қабылданды.

Олар 3 білім бағдарламасы бойынша оқиды:

- Компьютер инженериясы – 160,
- Электр энергетикасы – 80,

— Мұнай инженериясы және энергоменеджмент – 60.

Биыл аталған жоғары оқу орнының филиалына түсуге еліміздің өңірлерінен барлығы 500-ден астам түлек қызығушылық білдірді.

Саясат Нұрбек

ҚР Ғылым және жоғары білім министрі

Осы санға

**АБАЙ КҮНІ
БАРШАҒА ҚЫМБАТ**

**ТУҒАН КҮНІМ —
КОНСТИТУЦИЯ КҮНІ**

**ДЕМАЛЫСЫМ
ЖАЙЛАУДА ӨТТІ**

**АБИТУРИЕНТЫ
ВЫБИРАЮТ
ZHUBANOV
UNIVERSITY**

✓ Басты жаңалықтар

✓ Главные новости

✓ Main news

1 ҚЫРКҮЙЕКТЕН ШӘКІРТАҚЫ АРТАДЫ

1 қыркүйектен бастап ай сайынғы мемлекеттік шәкіртақы мөлшері артады. Бұл тиісті тапсырманы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев берген болатын деп хабарлайды Zhubanov University баспасөз қызметі.

Атап айтқанда, бакалавриат студенттерінің шәкіртақысы 20%, магистранттар мен докторанттардың шәкіртақысы 15%, техникалық және кәсіптік білім студенттерінің шәкіртақысы 50% артты.

Премьер-министр Әлихан Смайлов Үкіметтің тиісті қаулысына қол қойды.

Қаулыда белгіленген шәкіртақы мөлшері мынадай:

— докторанттарға (оның ішінде "Денсаулық сақтау" бағыты бойынша) – 217 500 теңге;

— даярлаудың "Денсаулық сақтау" бағыты бойынша резидент-дәрігерлерге және магистранттарға – 111 579 теңге;

— магистранттарға - 97 024 теңге;

— интерндерге - 75 890 теңге;

— жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында даярлаудың педагогикалық және "Денсаулық сақтау" бағыттары бойынша білім алатын студенттерге - 67 200 теңге;

— даярлаудың педагогикалық бағыттары және "Денсаулық сақтау" бағыты бойынша білім алатын студенттерді қоспағанда, жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмысшы біліктіліктері бойынша оқитын студенттерге - 41 898 теңге;

— техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмысшы біліктіліктері бойынша оқитын студенттерге - 32 681 теңге;

— техникалық және кәсіптік (орта буын мамандарын даярлауды көздейтін), орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында білім алатын студенттерге - 31 422 теңге.

Қаулы 2023 жылғы 1 қыркүйектен қолданысқа енеді.

С 1 СЕНТЯБРЯ ПОВЫСЯТ СТИПЕНДИЮ

С 1 сентября размер ежемесячной государственной стипендии увеличится. Соответствующее поручение дал глава государства Касым-Жомарт Тоқаев, сообщает пресс-служба Zhubanov University.

В частности, стипендии студентов бакалавриата увеличены на 20%, магистрантов и докторантов - на 15%, студентов технического и профессионального образования - на 50%.

Соответствующее постановление

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ Қ.ТОҚАЕВТЫҢ ТАПСЫРМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ

2023 ЖЫЛҒЫ 1 ҚЫРКҮЙЕКТЕН БАСТАП ҚАЗАҚСТАНДА СТУДЕНТТЕР, МАГИСТРАНТТАР МЕН ДОКТОРАНТТАР ШӘКІРТАҚЫСЫ КӨТЕРІЛМЕК

СТУДЕНТТЕРГЕ

41,9 МЫҢНАН 67,2 МЫҢ ТЕҢГЕГЕ ДЕЙІН

МАГИСТРАНТТАРҒА

97 МЫҢНАН 111,5 МЫҢ ТЕҢГЕГЕ ДЕЙІН

ДОКТОРАНТТАРҒА

217,5 МЫҢ ТЕҢГЕ

ние правительства подписал премьер-министр РК Аликхан Смаилов.

Размер стипендии, установленный в постановлении, определяется следующим образом:

Так, постановлением устанавливаются следующие размеры стипендий:

— докторантам (в том числе по направлению подготовки "Здравоохранение") – 217 500 теңге;

— врачам-резидентам и магистрантам по направлению подготовки "Здравоохранение" – 111 579 теңге;

— магистрантам - 97 024 теңге;

— интернам – 75 890 теңге;

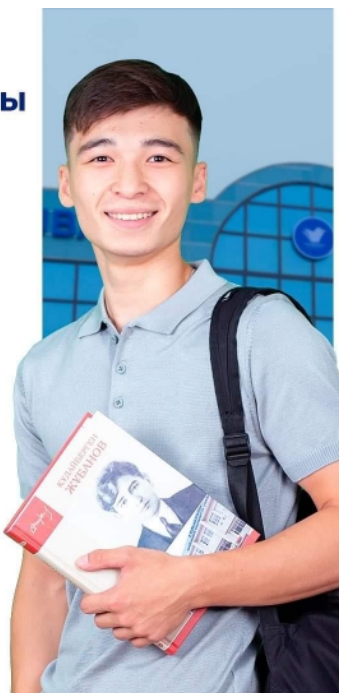
— студентам, обучающимся по педагогическим направлениям подготовки и по направлению подготовки "Здравоохранение" в организациях образования, реализующих образовательные программы высшего образования - 67 200 теңге;

— студентам, обучающимся в организациях образования, реализующих образовательные программы высшего образования, за исключением студентов, обучающихся по педагогическим направлениям подготовки и направлению "Здравоохранение" – 41 898 теңге;

— студентам, обучающимся в организациях образования, реализующих образовательные программы технического и профессионального образования по рабочим квалификациям – 32 681 теңге;

— студентам, обучающимся в организациях образования, реализующих образовательные программы технического и профессионального (предусматривающие подготовку специалистов среднего звена), послесреднего образования – 31 422 теңге.

Постановление вводится в действие с 1 сентября 2023 года.

STUDENT SCHOLARSHIPS WILL INCREASE

From September 1, the amount of monthly state scholarships will increase in Kazakhstan. The corresponding instruction was given by the head of state Kassym-Jomart Tokayev, the press service of Zhubanov University reports.

Notably, scholarships for undergraduate students will increase by 20 percent, scholarships for masters and doctoral students by 15 percent and scholarships for vocational education and training students by 50 percent.

The corresponding government decree was signed by the Prime Minister of the Republic of Kazakhstan Alikhan Smailov.

The amount of the scholarship established in the resolution is determined as follows:

— for doctoral students majoring in "Healthcare" - KZT 217.500;

— for resident doctors and master's degree students majoring in "Healthcare" - KZT 111 579;

— for master's degree students - KZT 97024;

— for resident doctors - KZT 75890;

— for students studying healthcare sciences at educational organizations implementing higher education programs – KZT 67200;

— for students studying in educational institutions implementing educational programs of higher education, except for students majoring in pedagogical and healthcare sciences - KZT 41898;

— for vocational education and training students – KZT 32 681;

— for students studying in educational institutions implementing educational programs of technical and vocational education for working qualifications - KZT 31422.

The regulation come to force on September 1, 2023.

АҚТӨБЕДЕ ЖАҢА 13 МЕКТЕП САЛЫНАДЫ

Бұл мәліметті Ақтөбе қаласы әкімдігінің баспасөз қызметі жариялады.

Қазір Ақтөбе қаласында 87 мемлекеттік мектеп және 19 жеке мектеп тіркелген. Онда 108 505 оқушы білім алады. «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы аясында Ақтөбе қаласы бойынша 13 мектеп салу жоспарланып отыр. Оның 9-ның құрылысы биыл басталып, 2024 жылы қолданысқа беріледі.

Айта кетсек, жаңа оқу жылында қалада 11450-ден астам бала алғаш мектеп табалдырығын аттайды, бұл сан өткен оқу жылымен салыстырғанда 99 балаға артық.

В АКТОБЕ ПОСТРОЯТ 13 НОВЫХ ШКОЛ

Об этом сообщает пресс-служба акимата города Актобе.

В настоящее время в городе Актобе зарегистрировано 87 государственных и 19 частных школ. В них обучаются 108 505 учащихся. В рамках национального проекта «Комфортная школа» планируется построить 13 школ в городе Актобе. Строительство 9 из них начнется в этом году и будет введено в эксплуатацию в 2024 году.

Стоит отметить, что в новом учебном году в городе впервые перешагнут порог школы более 11450 детей, что на 99 детей больше, чем в прошлом учебном году.

13 NEW SCHOOLS TO BE BUILT IN AKTOBE

This was reported by the press service of the akimat of the city of Aktoobe.

Currently, 87 public and 19 private schools are registered in the city of Aktoobe. They have 108.505 students. Within the framework of the national project "Comfortable School" it is planned to build 13 schools in the city of Aktoobe. Construction of 9 of them will begin this year and will be put into operation in 2024.

It should be noted that in the new academic year in the city for the first time more than 11.450 children will go to school for the first time in the city which is 99 children more than in the last academic year.

Басты жаңалықтар

ЕЛІМІЗДЕ 382 МЫҢ БАЛА 1-КЛАСҚА БАРАДЫ

Елімізде 382 мың бала 1-класқа барады, олардың 70% ана тілінде білім алатын болады. Мектеп табалдырығын тұңғыш аттайтын бүлдіршіндердің басым көпшілігі Алматы қаласында, Түркістан және Алматы облыстарында тіркелген. Ал қазақ тілінде білім беретін кластарға жазылған балалардың жоғары пайызы Шымкент қаласында және Түркістан мен Алматы облыстарында тұрады.

55 мың оқушы сабағын жаңа мектептерде

бастайды. 2023 жылдың соңына тағы 132 мың жаңа оқушы орны пайдалануға беріледі.

Жаңа оқу жылында бітіруші класқа көшкендер саны 188 900, бұл рекордтық сан деп есептеледі деп көрсетілген ҚР Оқу-ағарту министрлігі баспасөз қызметінің хабарлама-

Главные новости

сында. Қазақстанда биыл 3,9 млн шамасында балалар 2023-2024 оқу жылын бастамақшы. Олар үшін елімізде 7,7 мың орта білім беру ұйымдары қызмет жасайды.

В КАЗАХСТАНЕ 382 ТЫСЯЧИ ДЕТЕЙ ПОЙДУТ В 1 КЛАСС

1 сентября в первый класс пойдут 382 тысячи детей, 70% из них будут обучаться на государственном языке. Больше всего пер-

Main news

вых школах. До конца 2023 года планируется сдать в эксплуатацию 132 тысячи новых учебных мест.

В новом учебном году также будет обучаться рекордное количество выпускников – 188 900 учащихся 11 классов, говорится в сообщении пресс-службы Министерства просвещения РК. Всего 2023-2024 учебный год начинают около 3,9 млн казахстанских ребят. Для них в стране функционируют 7,7 тысяч организаций среднего образования.

IN KAZAKHSTAN, 382 THOUSAND CHILDREN WILL GO TO 1ST GRADE

On September 1, 382 thousand children will go to the first grade, 70% of them will study in the state language. Most first-graders are observed in Almaty, Turkistan and Almaty regions. A high percentage of enrollment of children in classes with the Kazakh language of instruction is observed in Shymkent, Turkistan and Almaty regions.

55 thousand children will start the school year in new schools. By the end of 2023, it is planned to put into operation 132,000 new student places.

In the new academic year, a record number of graduates will also study – 188,900 students in grade 11 class, the press service of the Ministry of Education of the Republic of Kazakhstan said. In total, about 3.9 million Kazakh children are starting the 2023-2024 academic year. For them, 7.7 thousand secondary education organizations operate in the country.

КУРСАНТТАР ҚАТАРЫНДА ТҰҢҒЫШ РЕТ — ҚЫЗДАР

Ақтөбедегі Кеңес Одағының екі мәрте баатыры Талғат Бигелдинов атындағы Әуе қорғаныс күштерінің Әскери институтына биыл 200-ден астам курсант оқуға түсті. Оның 22-сі «Әскери медицина» мамандығы бойынша білім алатын қыздар.

30 тамыз — Конституция күні қарсаңында институтта әскери ант қабылдау рәсімі өтті. Салтанатты шараға облыс әкімі Ерлы Тоғжанов қатысты.

Әскери институтқа оқуға түскендер — еліміздің әр өңірінен келген жастар.

Әуе қорғаныс күштерінің Әскери институты — Орталық Азиядағы ұшу және инженерлік-техникалық құрамды бірлесіп оқытуды жүзеге асыратын жалғыз әскери оқу орны. Еліміз тәуелсіздігін алғалы институттан Қарулы күштер қатарына 2700-ден астам офицер дайындалды.

Қазіргі уақытта бұл жоғары оқу орны 13 біліктілік бойынша жоғары әскери-кәсіптік білім беру бағдарламасымен офицерлік кадрлар әзірлейді. 2021 жылдан бастап институт ұшқышсыз ұшу аппараттарын пайдалану бойынша мамандар даярлай бастады.

В РЯДУ КУРСАНТОВ ВПЕРВЫЕ ДЕВУШКИ

В военный институт Сил Воздушной обороны имени дважды Героя Советского Союза Талгата Бигельдинова в этом году поступило более 200 курсантов. Из них 22 девушки

по специальности «Военная медицина».

В преддверии Дня Конституции РК на базе института состоялась церемония принятия военной присяги. В торжественном мероприятии принял участие аким области Ерлы Тугжанов.

Молодые курсанты съехались в институт со всех уголков страны.

ВИСВО - единственный военный институт

в Центральной Азии, осуществляющий обучение летного и инженерно-технического состава. С момента обретения Независимости здесь подготовлено 2700 офицеров.

В настоящее время учебное заведение готовит высококвалифицированные авиационные кадры по 13 образовательным программам. С 2021 года институт начал подготовку специалистов по эксплуатации беспилотных летательных аппаратов.

AMONG THE CADETS FOR THE FIRST-TIME GIRLS

More than 200 cadets entered the Military Institute of the Air Defense Forces named after twice Hero of the Soviet Union Talgat Bigeldinov this year. Of these, 22 are girls with a degree in military medicine.

On the eve of the Constitution Day of the Republic of Kazakhstan, a ceremony of taking the military oath was held on the basis of the institute. Akim of the region Yeraly Tugzhanov took part in the solemn event.

Young cadets came to the institute from all over the country.

The Talgat Bigeldinov Military Institute of the Air Defence Forces is the only military institute in Central Asia that provides training for flight and engineering personnel. Since independence, 2,700 officers have been trained here.

Currently, the educational institution trains highly qualified aviation personnel in 13 educational programs. Since 2021, the institute has begun training specialists in the operation of unmanned aerial vehicles.

✓ The Day of Abai

Абай (Ибраһим) Құнанбайұлы — ұлы ақын, философ, ағартушы, композитор. 1845 жылы қазіргі Абай облысы, Абай ауданы, Қасқа-бұлақ жайлауында дүниеге келген. Абай лирикасы жанрлық ерекшеліктері жағынан алғанда көп салалы, көп қырлы болып келеді. Қазақ поэзиясында тіл кестесіне, сөз қолдануына да жаңа сипат дарытқан ақын. Ол қазақ поэзиясының мазмұндық ауқымын, тақырыбын кеңейтті, әдебиетте жаңа жанрлық түрлер туғызды. А.С.Пушкин, М.Ю.Лермонтов, т.б. ақындардың шығармаларын шеберлікпен аударып, қазақ әдебиетін жаңа ой орамымен байытты деп жазылған Ақтөбедегі Абай ескерткішінің сипаттамасындағы тарихи мәліметте.

Ескерткіш 2020 жылы ашылды.

Ескерткіштің авторлары: ҚР Мәдениет қайраткері, белгілі мүсінші Тоқтар Ермаков және мүсінші Жеңіс Жұбанқосов.

Абай ескерткіші Ақтөбе қаласы, Абай даңғылы мен Есет Батыр көшесі қиылысында орналасқан.

"Бүгін ұлы ойшыл, қазақтың бас ақыны, ұлттық руханиятымыздың көш басшысы Абай Құнанбайұлының туған күні. Демек, қазақ дүниетанымының, өркениетінің, руханиятының күні.

Бұл күн республикалық мереке санатында жылда аталып өтетін айтулы күннің бірі. Қаламыздағы Абай ескерткіші қасында бүгін де жылдағыдай Абай рухына тағзым жасалып, гүл шоқтарын қою рәсімі өтті. Абай өлеңдері оқылды. Зиялы тұлғалар Абай феномені жөнінде ойларымен бөлісті.

Абайды еске алу, рухына тағзым ету әрине дұрыс. Оның тәрбиелік те, тағылымдық та мәні зор. Тек бұл игі іс бір күнмен ғана шектеліп қалмауы тиіс. Өмірдің сан түрлі мезеттеріне, қалтарыс-бұлттарына дейін мейлінше анықтап айтқан Абай іліміне біз жауапкершілікпен қарауымыз керек. Өйткені ол сөздерде мемлекет құраушы ұлтқа қажетті шарттардың бәрі бар. Басқасын былай қойғанда экономика, кәсіпке байланысты, еңбек өнімі, заң жүйесіне байланысты пайымдарды Абай сөздерінен таба аласыз. Оның ұлт мүддесін ойлаған ақын екендігін осыдан көре аламыз. Абайдың артықшылығы, қанша уақыт өтсе де ескірмейтіндігі, әр дәуірде жаңадан өркен жайып, заманмен аяғын тең басып келе жатқанының сыры да осында.

Абайды, оның шығармашылығын тану бір басқа әңгіме де, Абайды таныту өз алдына бөлек әңгіме. Ал, Абай ілімін өмірге пайдалану, ұлттың руханиятын бүтіндеуге жұмсау күн тәртібінен түспейтін мәселе болуы тиіс. Сонда бізге өркениеттің ауылы алыс болмайды. Дамыған ел болуға апарар жолдың бір сұрлеуі осы деп те айтуға болады.

Абай күні құтты болсын!", — деп жазған болатын әлеуметтік паракшасында Zhupanov University "Абайтану және ұлттық руханият" ғылыми-зерттеу орталығының жетекшісі, филология ғылымдарының докторы, профессор Абат Шамұлы Пангереев.

Абай күні мерекесінде ғалыммен кездесіп, Абай және оның шығармашылығын насихаттау төңірегіндегі сұрақтарымызға жауап алдық.

АБАЙ КҮНІ

— Елімізде Абай күні биыл үшінші рет аталып өтті. Атаулы күн Абай Құнанбайұлының туғанына 175 жыл толған 2020 жылы ресми мерекелер тізіміне енгізілгенін білеміз. Сіз үшін бұл мереке ерекше қымбат деп ойлаймын.

— Елімізде мемлекеттік деңгейде аталып өтетін бірнеше мереке бар. Бәрі де орынды, бәрі де саликалы мерекелер. 2020 жылы Абайдың туғанына 175 жыл толу құрметіне арналған мереке болып өткені баршаға аян. Ұлы ақынның торқалы тойы жоғары деңгейде

ұлықталды, республиканың әр өңірінде оның шығармашылығына арналған ғылыми конференциялар, вебинарлар өткізіліп, эстафеталық жолмен өлеңдері оқылды. Абай шығармашылығының ұлттық руханиятты жетілдірудегі орны, елді биік өркениетке бастаудағы жетекшілік рөлі түсіндірілді.

Бұл іске мемлекетіміздің басшысы да белсене кірісіп, «Абай және ХХІ ғасырдағы Қазақстан» атты мақала жазды. Жасыратыны жоқ бұл мақала Абайтану жұмыстарына үлкен серпін берді. Бұлай деп тұрғанымыз Абайдың мерейтойлары бұрындары да аталып өтілді. Жалпы қандай болмасын мереке аталып өткеннен кейін уақыт өте келе ұмытылатыны, санада көмескі тартатыны белгілі. Олардың мұндай науқандық сипат алуы өзіндік бір заңдылық іспетті.

Ал, Абайдың 175 жылдығының өзгешелігі болды. Ол өзгешелік — Абайдың туған күні деп дәлелденген 10-тамыздың «Абай күні» деп аталып, республикалық ресми мерекелер тізіміне енуі. «Абай күні» бір мен емес, еліміздің барша жұртшылығы үшін қымбат мереке деп ойлаймын.

Өйткені бұл күн ұлттық рухтың, ұлттық болмыстың, ұлттық поэтикалық зері мен танымның күні. Абай ілімі арқылы біз осыған көз жеткізе аламыз.

— Мемлекет басшысының қолдауымен шетелдерде Абай институттары ашылып жатыр. Әлемге танымал Гете, Конфуций институттарымен баламалас болады деген пікірлер айтылды. Деңгейлесу үшін әлі көп жұмыс атқарылуы қажет сияқты..

дағы ЕҰУ жанынан ел президентінің ұсынысы негізінде «Абай академиясы» ашылғандығын айта кету жөн. Бұл академия республика жоғары оқу орындарындағы Абайтану орталықтарын өздеріне тарта отырып, екі-үш жылдан бері жоспарлы жұмыстар атқарып отыр. Қазіргі таңда Абай шығармашылықтарына байланысты 30 том кітап шығарды.

Дегенмен Абайды тану, оның ілімін, шығармашылығын, өз жұртымызға, әлем жұртына таныту бір күннің шаруасы емес. Осы қарқынды бәсеңдетпейтін болсақ, өзіңіз айтып отырған Гете, Конфуций институттарымен үзеңгілес болмайтындай несі бар.

— **Абай күні қарсаңында поэзиялық челленджер өтеді. Жақсы ғой. Дегенмен Абайды сүйіп оқу бар да, оның шығармаларын түсініп оқу бөлек. Осы ойыма пікіріңіз?**

еті» мамандығының ашылуымен қатар «Абайтану» пәні оқытыла бастады. Ол кезде профессор Алтай Тайжанов осы «Абайтану» пәнін жүргізіп бастады. М.Арыновтың тікелей басқаруымен «Абайтану кабинет-мұражайы» жасақталды. Бұл кабинет-мұражайдың ашылуына «Қазақ әдебиеті» кафедрасының оқытушылары Ғайша Ниязова, Әлия Ұлықпанова ерекше еңбек етті. Кафедра меңгерушісі болған Баян Борашев Семейге екі рет іс сапарға барып, қажетті материалдарды алып келді. Нәтижесінде бір кіріп шыққанның өзінде жеткілікті мәлімет алатындай «Абайтану кабинет-мұражайы» жасалды. Оқу ордамызға келген отандық және шетелдік қонақтар осы кабинет-мұражайды көріп шығып, таңданыстарын жасыра алмайтын.

Алайда сол бір кезеңде оқу орнымыздың педагогикалық инсти-

арасында абайтанушылар бар ма? Кімдерді атар едіңіз?

— Әдебиетті тапқа бөлген Абайды оқуға тиым салған алмағайып кезеңде біздің оқу ордамыз атын иелеп тұрған қазақтың тұңғыш лингвист ғалымы Құдайберген Жұбанов «Абай қазақ әдебиетінің классигі» атты мақала жазды. Бұл мақала 1934 жылы «Әдебиет майданы» журналында жарияланған. Айта кету керек Жұбановтың бұл мақаласы Абай шығармаларын профессионалды-дық-ғылыми тұрғыда талдап түсіндірген, көркем туындыны талдау әдістерін қолданған алғашқы еңбек. Былтырғы жылы «Қазіргі Қазақстан және Абай Құнанбайұлы және оның қоғамдық-гуманитарлық ғылымдар саласындағы мұрасы» жобасы аясында үлкен ғалымның ұлы ақын туралы еңбегін зиялы ортаға жеткізу мақсатында «Абайтанудағы Қ.Жұбанов даралығы» атты он төрт баспа табақтан тұратын ғылыми-танымдық зерттеу кітабы жарық көрді. Бұл да орталықтың зерттеу бағытын білдіретін еңбек деп есептеуге болады.

Енді Абайтану мен ғалымдарға келетін болсақ олардың қатары аз емес. Себебі әдебиетші ғалымдардың қай-қайсы да Абайдың әдеби мұрасын бір кісідей білуі тиіс. Әйтпесе әдебиетші атанып жүруге хақысы да болмас. Ал енді өзіме келсем мен фольклортанушымын. Қорғаған докторлық диссертациямның тақырыбы — «Қазақтың топонимдік фольклоры». Фольклордағы жер-су атауларының қолданысын зерттеген болатынмын. Сондықтан осы үш бағытта, фольклор, топонимика, және абайтану бағытында зерттеулер жүргізуді қолайлы көремін.

Қазіргі таңда ғылыммен айналысушы жастар баршылық. Өз шәкірттерімді де осы аталған бағыттар бойынша ғылыми жұмысқа тарту үнемі ойымда тұрады. Кафедра оқытушылары арасында Әлия Ұлықпанова, Рита Жұмағалиеваларды білікті абайтанушылар деп атай аламын. Қазіргі магистранттар мен докторанттардың арасынан да осылар секілді жас абайтанушылар өсіп шығатынына сенімім мол. Мол болатын себебі қай іс болса да басшылық тарапынан қолдау көрсетіле алға басары сөзсіз. Осы абайтану мәселесі бойынша университетіміздің ректоры Лаура Қарабасовамен бірнеше рет пікір алыстық. «Абайтану және ұлттық руханият» ғылыми-зерттеу орталығының даму бағытын айқындадық, «Абайтану» және «Жұбановтану» орталықтарын біріктіріп, гуманитарлық ғылыми-зерттеу институтын құру мүмкіндігін де қарастырдық. Сондықтан бұл сала дамиды, өлкеміздің мәдениетімен руханиятын жетілдіріп, алға апаратын үйлестіру орталығы болады деген зор үмітіміз бар.

Гүлнара Қараша

БАРШАҒА ҚЫМБАТ

— Қай халық болмасын әлемдік өркениет, мәдениет кеңістігінде өздерінің озық ойлы перзенттері арқылы танылып отырады. Орыстың Пушкині, ағылшынның Шекспірі, немістің Гетесі, түркменнің Мақтымқұлы, өзбектің Науаи сияқты ұлттық мақтаныштары болса, біздің халықтың ұлттық бренді — Абай екені белгілі.

Қытайда Конфуций ілімі жолға қойылса, Германияда Гете оқулары тұрақты түрде жылма-жыл өткізіліп тұрады. Біз де осы деңгейге шығуымыз керек. Абайдың «Толық адам» ілімін оқыту, оны ұлттық идеология ретінде ұстану Абай өлеңдерінің мәні мен мағынасын түсіндіру кезек күттірмейтін мәселе ретінде күн тәртібіне қойылуы тиіс.

Абайды өзіміз ғана біліп қоймай, оның қандай деңгейдегі ойшыл екендігін, даналық сөздерінің қаншалықты терең екендігін, ақындық даралығын әлемге танытуымыз қажет. Сайып келгенде бұндай қадам Абай арқылы әлемге өзіміздің ұлтымызды таныту болып шығады.

Мемлекет басшысының қолдауымен осы мақсатта АҚШ, Түркия, Ресей, Иран, Белгия сияқты елдерде Абай институттары ашылғаны өрине, көңіл қуантады. Мұндай мәдениет аралық байланыстар, әдеби байланыстар жыл өткен сайын арта береді деп ойлаймыз. Оған Абай өлеңдерінің, қара сөздерінің әлем тілдеріне аударылып, таралу ареалының кеңейіп келе жатырғаны да игі әсер ететіні сөзсіз.

Өрине, бұл мәселе бойынша атқарылуы тиіс жұмыстар көп. Ол жұмыстар жоспарланып, бір орталықтан басқарылуы керек. Осы ретте Л.Н.Гумилев атын-

— «Абай күні» қарсаңында поэзиялық челленджер өткізу дәстүрге айналып келе жатыр. Абайдың 175 жылдығына орай астаналық оқушы Ләйлім Шырақтың ел президентіне жолдап бастаған осы поэзиялық челленджер Абайды тез арада әлемге танытуға жол салды. Мектеп оқушысынан бастап мемлекеттік қызметкерге дейін мәнерлеп Абай өлеңдерін айтатын болды. Бұл өрине, жақсы, алайда, ол өлеңдердің астарында көмкерілген мән мен мағынаны, бейнелі ұғымдарды әркім түсіне бермейтіні рас. Бұл салада да атқарылатын жұмыстар баршылық. Мектеп, колледж, ЖОО білім алушыларының жөні бөлек. Оларға абайтану сабақтары жүреді. Ал, жалпы жұртшылыққа Абай өлеңдерінің мағынасын түсіндіру үшін бұқаралық ақпарат құралдарын пайдаланған жөн. Танымдық-ақпараттық хабарлар жүргізгенде жөн болар еді. Бұрын ұлтымыздың танымал тұлғасы Амангелді Айталы Ақтөбе телеарнасынан абайтануға байланысты хабар жүргізген еді. Бір хабарына мен де қатыстым. Міне, енді сол телехабарды жандандыруға болады.

— **Университетте біраз жылдан бері "Абай және ұлттық руханият" ғылыми-зерттеу орталығын басқарасыз. Негізгі Абай мұрасының қай тұсы әлі тың зерттеуді қажет етеді? Орталықтағы негізгі ғылыми-зерттеу бағыты туралы айтаңыз.**

— Біздің университетте абайтану мәселесінің қолға алынғанына біраз жылдың жүзі болды. Оның бастауында сонау жылдары оқу орнымыздың педагогикалық институт кезіндегі ректоры Мұхтар Арынов тұр. 1989 жылы институтта «Қазақ тілі мен әдеби-

тут және университет болып екіге бөлінуіне байланысты бұл кабинет-мұражайдың қызметі тоқтап қалды. Жойылды деп айтуға ауызым бармай, сыпайылап қызметін тоқтатты деп айтып тұрмын. Соңғы төрт-бес жылдың төңірегінде «Абай және ұлттық руханият» аталатын ғылыми-зерттеу орталығы құрылды. Орталықтың құрылуына сол уақытта университет ректоры болып қызмет жасаған Бауыржан Ердембеков мұрындық болды.

Орталық қазір өз деңгейінде жұмыс жасап тұр. Абайдың 175 жылдығы қарсаңында «Жұбановтан Абайға» атты ғылыми танымдық экспедиция ұйымдастырдық. Экспедицияны өзім басқарып барып, Абай жүрген іздермен жүріп отырып, зерттеулер жүргіздік. Нәтижесінде білім алушы жастар көріп, рухани азық алатындай альбом-кітап және жарты сағаттық деректі фильм шығардық.

Абай шығармаларын зерттеп тануға арналған вебинарлар өткізу де орталықтың негізгі жұмыстары болып саналады.

Абай мұрасының қай тұсы тың зерттеуді қажет етеді деген сұраққа келсек, Абай мұрасы түгел зерттеліп болды деп айта алмаймыз, әр ұрпақ, әр буын Абайдан өздеріне қажетті рухани нәр ала алады. Орталық қазір Абай туындыларын герменевтикалық жолмен талдау жұмыстарын жүргізуді негізгі мақсат етіп отыр. Сонымен қатар абайтану тарихы да жіті қарауды талап етеді.

— **Абайды классик ретінде алғаш зерттеп, танытқан Құдайберген Жұбанов. Қазір абайтанушы ғалымдар қатары өте көп. Өзіңізді де өңірдегі бас абайтанушы деп жүр. Жастар**

✓ **Басты жаңалықтар**

✓ **Главные новости**

✓ **Main news**

ЖАҢА ФОРМАТТАҒЫ ТАМЫЗ КЕҢЕСІ

Ақтөбеде білім қызметкерлерінің «Әділетті Қазақстан: сапалы білім, адал ұрпақ, табысты ұлт» тақырыбымен республикалық тамыз кеңесі өтті. Тамыз кеңесінің биылғы жаңашылдығы еліміздің барлық 20 өңіріне талқыға салу үшін тақырыптық бағыт берілген.

Ақтөбе облысы білім беру саласының қызметкерлері «Ауыл мектебін дамыту» тақырыбын жан-жақты қарастырды.

Кеңеске «Өрлеу» Ұлттық біліктілікті арттыру орталығының басқарма төрағасының орынбасары Сәуле Өмірбекова, ҚР Еңбек сіңірген мұғалімі Күләш Шәмшидинова, облыстық білім басқармасының басшысы Жайық Сұлтан, Ұлттық білім академиясының Орта білім беру институты директорының орынбасары Салтанат Жұмабаева, облыстық мәслихат депутаты Марат Қойлыбаев, «Bilim Media Group» компаниясының директоры, «Online Mektap» платформасының негізін қалаушы Рауан Кенжеханұлы қатысып, баяндама жасады.

Педагогтарды жаңа оқу жылымен құттықтаған облыс әкімі Ералы Тоғжанов «Өңірдегі 404 мектептің 70%-ы — ауыл мектебі. Оның ішінде 204-і — шағын жинақты. Алайда ауыл мектептеріндегі бала саны қаламен салыстырғанда әлдеқайда аз. Облыстағы барлық оқушының 9%-ы ғана ауыл мектебінде оқиды. Ауылдық мектептердің толымдығы, қала мектептеріне қарағанда 10 есеге төмен», — деп атап өтті.

Сондықтан қала мен ауыл мектептерінің білім сапасын теңестіру — басым міндеттер қатарында.

Осы мақсатта облыста «Білім ALL» өңірлік жобасы пилоттық негізде іске қосылды.

Цифрлық технологиялар мүмкіндігін пай-

далана отырып, қаланың үздік педагогтері шалғай аймақтардағы шағын жинақты мектеп оқушыларына онлайн форматта физика, математика, химия, биология, ағылшын тілі пәндерінен сабақ береді. Нәтижесінде бір мұғалімнің бірнеше пәнді жүргізуі тоқтатылды, оқушыларды бір ауылдан екінші ауылға тасымалдау мәселесі шешілді, мұғалімдердің біліктілігі жоғарылап, цифрлық сауаттылығы артты, мектеп пен мектеп арасында байланыс орнады.

Жоба басталғалы бері балалардың білім сапасына ай сайын мониторинг жүргізілді. Бүгінгі күні білім алшақтығы 4,7%-ға (15%-дан 10,3%-ға) азайды.

Ақтөбеде жүзеге асып жатқан «Білім ALL» бірегей жобасы қазір бүкіл елге үлгі болуда.

Ералы Тоғжанов өңірде педагогтердің тапшылығы бар екеніне назар аударды.

«Өңірде 99 ауыл педагогі тапшы. Жаңа оқу жылында жоғары және арнаулы оқу орындарын бітірген 177 жас маман ауыл мектептеріне барады. Сондықтан бүгінгі «Ауыл мектебін дамыту» тақырыбындағы тамыз кеңесі отырысының Ақтөбеде өтуінің өзі орынды» — деді ол.

Облыстың білім саласын дамыту бағытында бірқатар басқа да жаңа жобалар жүзеге асырылуда. Атап айтқанда, орталықтандырылған бұлтты бухгалтерия енгізіледі, бұл сыбайлас жемқорлық түлектерін азайтып, жылына 5 млрд.теңгеге дейін үнемдеуге мүмкіндік береді. Мемлекет басшысының ашықтық және жариялылықты қамтамасыз ету тапсырмасына сәйкес, педагогтерді жұмысқа қабылдау «Jumys» электронды платформасы арқылы жүргізіледі. Оған бүгінгі күні 85 қала мектебінің деректері енгізілді. Сондай-ақ білім беру ұйымдары үшін мемлекеттік сатып алу конкурстарын өткізу бойынша бір-ыңғай оператор айқындалатын болады. Мек-

тептердің шаруашылық қызметін жергілікті әкімдіктердің қарамағына беру жоспарлануда. Бұл білім беру ұйымдарының педагогикалық емес қызметпен айналысуынан арылту мәселесі шешімін табады дегенді білдіреді.

Ауыл мектептерін тиімді дамыту маңызды мәселе болғандықтан тамыз кеңесінде айтылған орайлы ойлар мен ұсыныстар ескеріліп, бұл бағыт жүйеленетін болады.

Тамыз конференциясында Zhubanov University "Жалпы педагогика және білім менеджменті" кафедрасының оқытушысы, білім саласындағы Ph.D. Жадыра Махметова "Жаңа модель педагогтерін дайындау: мүмкіндіктер мен қиындықтар" тақырыбында баяндама жасады.

АВГУСТОВСКОЕ СОВЕЩАНИЕ В НОВОМ ФОРМАТЕ

В Актобе прошло Республиканское августовское совещание работников образования на тему: «Справедливый Казахстан: качественное образование, честное поколение, успешная нация». Нововведением августовского совещания в этом году стало, то, что для каждого из 20-ти регионов было выбрано направление для обсуждения.

Работники сферы образования Актобинской области подробно рассмотрели тему «Развитие сельской школы».

В совещании приняли участие и выступили с докладами заместитель председателя правления Национального центра повышения квалификации «Өрлеу» Сауле Умирбекова, заслуженный учитель РК Куляш Шамшидинова, руководитель областного управления образования Жайық Сұлтан, заместитель директора Института среднего образования Национальной академии образования Салтанат Жумабаева, депутат областного мас-

Басты жаңалықтар

лихата Марат Койлыбаев, директор компании «Bilim Media Group», основатель платформы «Online Mektep» Рауан Кенжеханулы.

Поздравляя педагогов с новым учебным годом, аким области Ералы Тугжанов отметил: «Из 404 школ региона более 70 процентов - сельские школы, из них 204 - малокомплектные. Однако количество детей в сельских школах намного меньше, чем в городских. Только 9% всех учащихся области обучаются в сельских школах. Заполненность сельских школ в 10 раз ниже, чем городских».

В целях выравнивания качества обучения между сельскими и городскими школами в Актыбинской области запущен пилотный региональный проект «Bilim ALL».

Используя возможности цифровых технологий, лучшие педагоги областного центра в онлайн формате обучают детей из малокомплектных школ физике, математике, химии, биологии, английскому языку. В результате была решена проблема преподавания одним учителем нескольких предметов, перевозки учащихся из одного села в другое. Повысилась квалификация и цифровая грамотность учителей, наладилась связь между школами.

С начала проекта регулярно осуществлялся мониторинг качества знаний детей, согласно которому на сегодня разрыв в образовании удалось сократить на 4,7% (с 15% до 10,3%).

Уникальный проект «Bilim ALL» стал примером для всей страны.

Глава региона отдельно затронул тему нехватки педагогов.

«В наших селах не хватает 99 педагогов. В новом учебном году 177 молодых специалистов, окончивших высшие и специальные учебные заведения, поедут работать в сельские школы. Тема конференции «Развитие сельской школы» как нельзя лучше подходит для Актыбинской области. Сегодня наша область является примером эффективного развития сельских школ», - сказал он.

В соответствии с поручением Главы государства об обеспечении открытости и гласности, прием педагогов на работу будет осуществляться посредством электронной платформы «Jumys», к которой сейчас уже подключены 85 городских школ. Также будет определен единый оператор по проведению кон-

Главные новости

курсов государственных закупок для организаций образования. Хозяйственную деятельность школ планируется передать в ведение местных акиматов, что избавит школы от необходимости занятия непедagogической деятельностью.

В связи с тем, что эффективное развитие сельских школ является важным вопросом, это направление будет систематизировано с учетом озвученных на августовском совещании идей и предложений.

На августовской конференции преподаватель кафедры «Общая педагогика и менеджмент образования» Zhubanov University, p.H.D. Жадыра Махметова выступила с докладом на тему «Подготовка педагогов новой модели: возможности и трудности».

AUGUST MEETING IN A NEW FORMAT

Aktobe hosted the Republican August meeting of educators on the topic: "Fair Kazakhstan: quality education, honest generation, successful nation." An innovation of this year's August meeting was that for each of the 20 regions, a direction for discussion was chosen.

Workers in the field of education of the Aktobe region considered in detail the topic "Development of the rural school."

The meeting was attended and made presentations by Deputy Chairman of the Board of the National Center for Advanced Studies "Orleu" Saule Umirbekova, Honored Teacher of the Republic of Kazakhstan Kulyash Shamshidinova, Head of the Regional Department of Education Zhaiyk Sultan, Deputy Director of the Institute of Secondary Education of the National Academy of Education Saltanat Zhumabaeva, Deputy of the Regional Maslikhat Marat Koilybaev, Director of Bilim Media Group, founder of the Online Mektep platform Rauan Kenzhekhanuly.

Congratulating the teachers on the new academic year, regional akim Yeraly Tugzhanov noted: "Out of 404 schools in the region, more than 70 percent are rural schools, 204 of them are small. However, the number of children in rural schools is much less than in urban ones. Only 9% of all students in the region study in rural schools. The occupancy rate in rural schools is 10 times lower than in urban ones».

In order to equalize the quality of education

Main news

between rural and urban schools in the Aktobe region, a pilot regional project "Bilim ALL" was launched.

Using the possibilities of digital technologies, the best teachers of the regional center teach physics, mathematics, chemistry, biology, and English to children from undergraded schools online. As a result, the problem of teaching several subjects by one teacher, transporting students from one village to another was solved. The qualifications and digital literacy of teachers have improved, communication between schools has improved.

Since the beginning of the project, the quality of children's knowledge has been regularly monitored, according to which today the educational gap has been reduced by 4.7% (from 15% to 10.3%).

The unique project "Bilim ALL" has become an example for the whole country.

The head of the region separately touched upon the topic of the shortage of teachers.

"There is a shortage of 99 teachers in our villages. In the new academic year, 177 young specialists who graduated from higher and special educational institutions will go to work in rural schools. The theme of the conference "Development of the rural school" is the best suited for the Aktobe region. Today, our region is an example of the effective development of rural schools," he said.

In accordance with the instruction of the Head of State on ensuring openness and transparency, the recruitment of teachers will be carried out through the Jumys electronic platform, to which 85 city schools are already connected. A single operator for holding public procurement tenders for educational organizations will also be determined. The economic activities of schools are planned to be transferred to the jurisdiction of local akimats, which will save schools from the need to engage in non-pedagogical activities.

Due to the fact that the effective development of rural schools is an important issue, this direction will be systematized taking into account the ideas and proposals voiced at the August meeting.

At the August conference, the lecturer of the department "General Pedagogy and Education Management" Zhubanov University, p.H.D. Zhadyra Makhmetova made a presentation on the topic "Teacher Training of a New Model: Opportunities and Challenges".

✓ August 30 – Constitution Day

Ақтөбеде Қазақстан Республикасының Конституциясы күніне арналған «Ата заң — азат елдің ар-намысы» атты салтанатты іс-шара өтті. Оған жергілікті мемлекеттік органдардың басшылары, қоғам қайраткерлері, ардагерлер, зиялы қауым өкілдері мен жастар қатысты.

Еліміздің бас Заңының 28 жылдығымен өңір тұрғындарын Ақтөбе облысының әкімі Ералы Тоғжанов құттықтады.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Конституцияда белгіленген демократия құндылықтары, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының көпідіктері Қазақстан Республикасы дамуының нақты стратегиялық бағдарын айқындайды. Қолға алынып жатқан өзгерістердің басты міндеті — халықтың әл-ауқатын арттыру, мемлекеттілігімізді мейлінше нығайту және қоғамды үйлесімді дамыту. Бұл міндеттерді орындауға еліміздің әрбір азаматы атсалысуы қажет!» деп Ата Заңымыздың маңызы туралы айтты. Расында, өркениетті, көшбасшы елге айналу, бәсекеге қабілетті ұлт қалыптастыру мақсатындағы іс-қимылды әр азамат өзінен бастауы қажет. Ата Заңымыз — тірлігі мен татулығы жарасқан барлық ұлттардың Қазақстанның бір шаңырағы астында алаңсыз өмір сүруін қамтамасыз етті, еліміздің баға жетпес қымбат қазынасына айналды. Сондықтан да барша жұртшылық бұл күнді айрықша қадірлейді және болашағының бүгінгіден де жақсы боларына нық сенеді», — деді Ералы Тоғжанов.

Облыс әкімі Қазақстанның демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде қалыптасқанын, оның ең құнды игілігі адам құқықтары мен бостандықтары екенін атап өтті.

«Конституциялық реформалар — әлемдік тәжірибеде қалыптасқан үрдістердің бірі. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен 2022 жылы Қазақстан Республикасы Конституциясын реформалау бойынша бүкілхалықтық референдум өткізілді. Референдум еліміздің тарихындағы маңызды белес болды. Ұлтымыздың шынайы өзгерістерге деген дайындығы мен ұйымшылдығын көрсетті. Бұл қоғамдық-саяси маңызы жоғары науқанға Ақтөбе облысының жұртшылығы да белсенді қатысып, еліміздің болашағын айқындайтын өзгерістерге дауыс берді. Біз Әділетті Қазақстанды құру жолындағы бірлігіміз бекем екенін көрсеттік», — деді облыс әкімі.

Өңір басшысы дәстүрлі «Мерейлі отбасы» байқауының облыстық кезеңінің жеңімпаздарына марапаттар табыс етті. Гран-при Байғанин ауданының Спановтар отбасына берілді.

Спановтар отбасы 9 бала, 37 немере тәрбиелеп, 13 шөбере өсіріп отыр.

Бірінші орынды ақтөбелік Толыбаевтар отбасы иеленді. Екінші орынды ақтөбелік Қабижановтар мен Ойыл ауданынан келген Сәрсеновтер отбасы бөлісті. Үшінші орынға темірлік Нұртазиндер, хромтаулық Айымбетовтер және шалқарлық Нұрғалиевтер лайықты деп саналды.

Сонымен қатар, салтанатты жиында Қазақстан Республикасының 16 жасқа толған бірнеше азаматына жеке куәліктері табысталды — делінген Ақтөбе облысы Баспасөз қызметінің ресми хабарламасында.

Zhubanov University "Педагогика, психология және бастауыш оқыту" кафедрасының аға оқытушысы Асия Болатқызы Наренова Ата заң күні мерекесінде дүниеге келген бақытты жандардың қатарында. Ұстаздық тұлғасы бойына жарасқан, салмақты жүзінен мейірім нұры төгілген, кәсібіне адалдығы үлгі оқытушыны студент шәкірттері аса құрметтейді. Ел мерекесі мен жеке мерекесін қатар тойлайтын ұстаздан сыр тартқан журналист Гүлнара Қараша.

— Бүгін Қазақстан Республикасы Конституциясы күні, барша отандастар үшін қадірлі мереке және бүгін сіздің туған күніңіз. Құттықтаймын! Бұл сәйкестік сізге ерекше қуаныш сыйлайтын болар?

— Рақмет! Әрине, туған күн үлкен кіші үшін жеке меншік, көңілді қуанышқа толтыратын мереке ғой. Оның үстіне үлкен маңызы бар мерекемен тұстас болса туған күннің ерекшелігі арта түседі. Осы күні мені құттықтап келетін тума — туыс, бауырларым, класстарым, группаластарым айтып жатады, сенің туған күнің дәл Ата заң күні, өзіңе үйлеседі, сен тәртіппен заңмен жүретін биязы мінезді, өте ұқыпты, сабырлы адамсың ғой деп айтып отырады, ал мен "заң бәрімізге ортақ қой" деп жымиямын. Конституция күні менің туған күнім екені куәндалады, еліміздің бас мерекесі патриоттық рухымызды көтеретін, адами және ұлттық құндылықтарымызды сақтаудың негізі болып табылатын айыбын асқақ мерекеле.

— Ия, Конституция адами құндылықтардың құқықтық тұрғыдан сақ-

талуының негізі. Ата заңымыздың ізгілігі жайлы не айтар едіңіз?

— 1995 жылдың 30 тамызында Қазақстан Республикасының Ата заңы қабылданды. Тоғыз бөлім мен тоқсан сегіз баптан тұратын Ата заңның алғашқы бабы: «Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық мемлекет ретінде орнықтырады, оның ең қымбат қазынасы — адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары» — деп басталады. Бұл мемлекетімізде адам мен оның өмірі, құқықтары мен бостандықтарының өте жоғары дәрежедегі құндылық ретінде бағаланатындығының айқын дәлелі.

Еліміздің Ата заңы халқымыздың дербес ел болуды армандаған, мүддесін заң тілінде айшықтаған жер шарына, адамзат ғаламына «Қазақстан» деген мемлекет бар екенін паш еткен ерекше құжат.

«Конституция» сөзі латынның «constitutio» сөзінен шыққан «орнықтыру» деген мағынаны береді. Конституция — мемлекеттің негізгі Заңы. Осы негізгі заңда мемлекетіміздің ең

ТУҒАН КҮНІМ — К

қымбат қазынасы — адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары, адамның аталған құқықтары мен бостандықтарын жүзеге асыруда ешкімнің оны бұзбауға, заңға қайшы келмейтін барлық тәсілдерімен қорғалатыны, қадір-қасиетін қорлайтындай жөбір көрсетуге, не жазалауға болмайтыны, әркім өз құқықтары мен бостандықтарын сот арқылы қорғауға, өмір сүруге құқығы бар екені нақты көрсетілген.

Ата заңымыздың өзгешелігі Қазақстан Республикасының тәуелсіз дамуының мемлекеттік тұғырын, басқару тәсілін, билік тармақтарын бекітіп, «байырғы қазақ жерінде мемлекет құрылғанын» жария етті. Конституция бізге, адамдық қадір-қасиетімізге қол сұғылмауына, тіліміз бен дініміздің дамуына, ар-ождан бостандығын қорғауға, адал еңбегімізбен тапқан мүлкіміз бен меншігімізді сақтауға көпідік береді. Сондықтан құқықтық мемлекет, заңның жоғарғы мәртебелілігі, Конституцияның мызғымас беріктігі, ұлттық идеологияның негізі және түп қазығы екенін әрбір Қазақстан Республикасының азаматы білуге міндетті.

Мемлекеттің тәуелсіздігін нығайту және экономикалық реформаларды жүргізудің басты құралына айналған бұл Ата Заң адамдардың барлық азаматтық құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ете отырып, олардың өздерінің мемлекеттің сенімді қорғауында екенін терең сезінулеріне

жағдай туғызды. Осы арқылы қазірде бүкіл қылмыстық-құқықтық саясатты ізгілендіру үрдісі де жүзеге асырылуда. Халқымыздың өмірі мен тұрмыс-тіршілігін реттеп отырған заңдар тарихына келер болсақ, есімізге «Жеті Жарғы» бірден келеді. Киелі «жеті» санына негізделген «Жеті Жарғының» құқықтық ауқымы өте кең. Қазақ тілінде «жарғы» сөзі жиі қолданылады. Мәселен, «Жарғы» — шешім, «жарғышы» — билік айтушы. Қазақ халқының дәстүрлі әдет-ғұрып заңдарының жинағы болып саналған Тәуке ханның «Жеті жарғысында» қазақ хандығының ыдырау қаупінің тууына байланысты, елдің ауызбірлігін арттыратын шаралар қарастырылып, қазақ қоғамының дамуы мықты билік пен бірлікті қамтамасыз ете алатын жаңа заңдар жүйесін қажет еткен. Тәуке хан бұрыннан қалыптасқан дәстүрлі әдет-ғұрып заңдары мен өзінен бұрынғы хандардың тұсында қабылданған «Қасым ханның қасқа жолы», «Есім ханның ескі жолы» одан әрі жетілдіру арқылы жаңа заң жүйесін жасауға тырысқаны, біздің сонау көп жылғы тарихымыздан белгілі.

Қазақстан Республикасының Конституциясы қазіргі кезеңде қазақ елінің бірден бір ажырамас бірлігінің символы және оның заңдық тұрғыдан қарағанда құқықтық қамтамасыз етуші негізгі бас құжаты болып отыр. «Бірлік бар жерде тірлік бар», демекші бұл дүниеде тату-тәтті тіршілікке, ынтымаққа жетер ештеңе де жоқ. Демо-

ОНСТИТУЦИЯ КҮНІ

кратиялық құқықтық мемлекет құру жолындағы Конституцияның ролі өміршең болатындығы ешқашан да күмән туғызбайды.

Еліміздің заңдарын өмірге көлтіруде зор еңбек сіңірген көрнекті заңгер Сұлтан Сартаев: «Тәуелсіздік алған елге бірлік керек. Заманымыздың қиыншылығына қарай ақылдан бұрын ашу жүрмесін. Ашу кернеп, жалаң тілді алға салмайық. Әр істеген ісінде ой қорытындысы, парасаттылық болсын. Әлеуметтік, саяси, экономикалық бостандықты орнықтыру, жаңалыққа жол ашу үшін күпірлі сөзден аулақ болып, дүбірлі ортақ істің бабын баптап, халқымыздың қажыр-қайратын жасампаздық арнасына бағыттап, ел алдындағы парызымызды орындайық, қарызымызды қайтарайық», — деген болатын. Міне, осындай ұлы мақсаттарды орындау жолында жас ұрпақты отаншылдыққа тәрбиелейтіндей неғұрлым ізгілік жетістіктерді пайдалана отырып, Конституциямыздың әлеуетін арттыра берейік.

— **Түптеп келгенде адам өмірінің барлық кезеңі, білім алуы, еңбек етуі, зейнетке шығуы, т.б. Ата заңда негізделеді. Тәуелсіздік алған соң, Конституция алғаш қабылданған жылы сіз жас педагог едіңіз. Бүгінде еңбегіңіздің зейнетін көріп жатсыз. Тәжірибенің жаңа заман педагогтарына дайындауда өте құнды деп есептеймін. Уақыт лебін қалай сезінесіз?**

— Ой қайран жастық, шынымен де мен ол кезде небәрі 31 жаста едім. Қандай бақытты, белсенді керемет уақыт десенші. Уақыт лебі ой елегінен өткен сайын эмоцияға ерік берледі.

Ақтөбе педагогикалық институтына 1991 жылы 22 қарашада «Мектепке дейінгі педагогика және психология» кафедрасына оқытушылық қызметке қабылдандым.

1991-1997 жылдар аралығында Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе педагогикалық институтының «Мектепке дейінгі педагогика және психология» кафедрасында, 1997-2000 жылдар аралығында Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе мемлекеттік университетінің «Бастауыш мектеп және мектепке дейінгі тәрбие» кафедрасында оқытушылық, 2000-2004 жылдар аралығында «Педагогика және психология» кафедрасында аға оқытушылық және 2004 жылдың сәуір айында Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институты қайта құрылғаннан бастап «Педагогика және педагогикалық психология» кафедрасында аға оқытушылық және Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтының Ғылыми кеңесінің 2008 жылғы 30 маусымдағы шешімімен ДА № 070, доцент академиялық атағына ие болдым.

2009 жылы маған Үздік оқытушы (Қуәлік № 35) атағы берілді.

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті қайта құрылғаннан бастап «Педагогика, психология және бастауыш оқыту» кафедрасында аға оқытушылық қызметімен зейнеткерлікке шығып, 2023 жылға дейін жұмысымды жалғастырып келдім.

Өзімнің ғылыми-педагогикалық қызметім аясында жүзден астам ғылыми-әдістемелік мақаланың, 4 электронды оқулықтың, 3 оқу-әдістемелік

және 4 оқу құралының, «Психология», «Педагогика», «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» пәндері бойынша жаппай ашық онлайн курсынан видео-дәрістердің авторымын.

Еңбегіме лайықты әр жылдарда талай рет Ректордың және білім беру мекемелерінің Алғыс хаттарымен, Құрмет грамоталарымен марапатталдым.

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университетіне 50 жыл мерекелік медалімен (Қуәлік № 218, 13.05.2016ж) наградталдым.

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті Ғылыми кеңесінің 2020 жылғы 30 қыркүйектегі шешімімен маған Еңбек ардагері медалі (Қуәлік № 147) берілді.

— **Ұстаздық — өмір бойы үйрену. Мәңгіше солай сияқты. Оның үстіне қазір білім беру технологиясында көп өзгеріс бар ғой.**

— «Ұстаз болу — өз уақытыңды аямау, өзгенің уақытын аялау» — деп француз ойшылы Жан Жак Руссо айтпақшы, ұстаздардың еңбегі ерөн.

«Мұғалім мамандығы — барлық мамандықтың анасы» демекші, ұстаз алдынан тәрбие алмайтын жан жоқ. Ұстаз берген тәрбие әрбір жанның өміріне жол сілтер шамшырақ секілді. Ғылым иесі ғалым да, ел қорғаған батыр да, тілінен бал тамған ақын да, темір балқытқан жұмысшы да, егін салған диқан да, мал бағып терін төккен шопан да, көк күмбезінен әрі өткен ғарышкер де бәрі-бәрі ұстаздың білім, тәлім алған.

Шәкірт санасына білім нәрін сөйіп, ел болашағының өркендерін тәрбиелеп шығару екінің бірінің қолынан келе бермейді.

Ұстаз болу — жүрек жылуын, мейірім шуағын адамгершілік қасиетін баланың бойына дарыту.

Ұстаз болу — шәкіртке ата-анасындай тәрбие беру.

Ұстаз болу — жас ұрпақтың жарқын болашаққа барар жолын көрсету.

Жаңа педагогикалық технологиялар арқылы бәсекеге қабілетті жеке тұлғаны қалыптастырудың жаңашылдығы ерекше. Ақпараттың жұмыс істей алу білімін қалыптастырады және қатынас жасау қабілетін туғызады. Жаңа таным құралдарын пайдалануға және ұйымдастыруға жағдай жасайды. Білім беруді ақпараттық тұрғыдан қамтамасыз етеді. Студенттер өзіне қажетті ақпаратты жедел түрде алады. Білім сапасын арттыруға септігін тигізеді. Студенттердің танымдық қызығушылығын арттырады, ой-өрісін, дүниетанымын кеңейтеді. Алған білім негізін дамыта отырып студенттердің шығармашылық деңгейін шыңдап, жетістіктерге жетуіне көмектеседі. Жаңа ақпаратты жинақтап салыстырып, жүйелеп, нақты қорытынды жасап дөңгелейді. Алған білімін талдап, жинақтап, жүйелілікке қалыптасады.

Кәсіби міндетім — ұстаз болғандықтан студенттердің ақыл-ой ынтасын көтеріп, білімді меңгеру ынтасы мен дағдысын қалыптастыру, ойлау қабілетін шыңдау, сөйтіп жан-жақты дамыған, жаңаша, тәуелсіз ойлай алатын, білімді мамандар тәрбиелеп шығару. Жаңашыл ұстаз ретінде студенттерге жан-жақты білім беріп қана

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Конституция күнімен құттықтауы

Құрметті отандастар!

Сіздерді Конституция күнімен құттықтаймын!

Ата заң — мемлекеттілігіміздің мызғымас тірегі әрі еліміздің саяси және қоғамдық құрылысын, айнымас құндылықтары мен даму жолындағы стратегиялық бағыт-бағдарын айқындайтын басты құжат-тымыз.

Жалпыұлттық референдум арқылы жаңартылған Конституциямыз ұлтты ұйыстырудың нағыз символына айналды. Сондай-ақ негізгі заңымыз елдің саяси жүйесін демократияландыруды, заң үстемдігін қамтамасыз етуді және халықтың әл-ауқатын арттыруды көздейтін ауқымды өзгерістердің берік тұғыры саналады. Конституциялық Соттың құрылуы — осындай институционалды реформаның бірі. Бұл құрылым азаматтардың құқықтары мен бостандықтары қорғалатынына әрдайым кепілдік беретін Ата заңымыздың рөлін мейілінше арттырды.

Жалпыға бірдей жол ашатын Әділетті Қазақстанды құру үшін Конституция қағидалары қатаң сақталып қана қоймай, қоғамның сана-сезіміне біржолата орнығуға тиіс. «Адал азамат» деген атқа лайық әрбір адам Ата заңның биік мұраттарын қолдайтынына және оны өмірлік ұстанымына айналдыратынына нық сенімдімін.

Баршаңызға зор денсаулық, бақ-береке және толағай табыс тілеймін!

t.me/aqorda_resmi

қоймай, оны дүниежүзілік ақпарат кеңістігіне шығуға, бәсекеге қабілетті мықты маман тәрбиелеу — басты парызым деп есептеймін.

— **Туған күніңізде сіз өсіп, бой жеткен, ақыл тоқтатып, кемел жасқа жеткен ортаңыз жайлы да сұрағым келеді. Бұл күні егде жаста жүректі сағыныш сезімдері кернейтіні рас қой.**

— Иә, әрине кейбір сәттерде жүректі сағыныш сезімдері кернегенде көңіл де босайтыны бар, өткеннің қайтып келмейтіні рас. Қай заманда болсын, ұстаздарға құрмет жоғары болған.

«Адамның адамшылығы — жақсы ұстаздан» деп ұлы Абай айтқандай, мұғалім тәрбиесі мен өнегесі оқушының болашақ азығы. Жақсы ұстазға кезігіп, тәлім-тәрбие алған шәкірт өмір майданында мойымай күресіп, болашақ жолдарда бағытынан таймасы анық демекші, менің де өз педагогикалық іс-әрекетім мен тәжірибем өткен ғылыми-педагогикалық, академиялық ортам бар. Ол Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, бұрын институт болды, бұл ғылыми, зиялы ортадан алғаным өте көп, 42 жылғы педагогикалық, ұстаздық жұмысымының 32 жылы осы үлкен қара шаңырақта өтті. Бұл жоғары оқу орнына сонау 1978 жылы 18 жасымда студент болып келіп, әже болып зейнеткерлікке шықтым.

2005 жылы 28 наурызда жолдасым Берік өмірден өтті, ол № 6 Ғ.Ақтөев атындағы орта мектепте Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі болды. Шүкірміз қызым Ботагөз осы университеттің шетел тілдері факультетін тәмәмдап, қазір «Tengizchevroil» компаниясында қызмет атқаруда, ал ұлым Бауыржан да осы университеттің техникалық факультетін тәмәмдап, Ақтөбе қаласындағы АЗФ заводының бас маманы. Келінім Айгерім облыс әкімдігінде қаржы бөлімінің бас маманы, екі немерем — Темірлан мен Дінмұхаммед есіп жатыр.

...Ең алғашқы дәріс сабағым да жадымда, «Мектепке дейінгі балалардың қарапайым математикалық

түсініктерді қалыптастыру» пәнінен 1991 жылы «Мектепке дейінгі педагогика және психология» кафедрасында бастадым. Сол кезде кафедра меңгерушісі педагогика ғылымдарының кандидаты Нелля Ильинична Кустова өте білікті маман болды. Осы кафедрада өзімнен бірге жұмыс жасаған мықты мамандар — Урмурзина Баян Газизовна, Досжанова Светлана Еркембаевна, Түребаева Клара Жаманбаевна, бірге басымыз қосылса, сонау жастық шағымыздағы ұстаздық жолымызды сағыныспен еске алып, мез боламыз, ол қызықты кезеңге ештеңе де жетпейді, сондай ыстық сәттер есімізде жатталып қалды, бірақ уақыт тез өтіп кетті. Кейін «Бастауыш мектеп және мектепке дейінгі тәрбие» кафедрасын көп жылдар бойы педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Сембай Ерғалиұлы Қаңтарбай басқарды. Басқа факультеттегі әріптестеріміз үнемі біздерді Қаңтарбаевтың қыздары деп атайтын еді. Ең алғашқы Наурыз мерекесін тойлаған сәт те есіме түсіп тұр, өте керемет сценарий құрып, Қалима Сағынқызымен бірге үлкен жауапкершілікті, мерекені өткізіп, сол кездегі ректорымыз, марқұм Мұхтар Ғалиұлы Арынов ағамыздың алғысына бөленіп, қуаңған сәтім де есімде.

Дүниедегі мамандық атаулының төресі мен үшін — ұстаздық.

Өзімнен тәлім-тәрбие алып, қанаттары талмай самғап жүрген шәкірттерімнен де мақтанамын, оларға үнемі шығармашылық жетістіктер тілеймін, олар университетіміздің ректоры Лаура Чапайқызы Қарабасова, проректоры Есбол Есенбайұлы Мұханбетқалиев, кафедра меңгерушілері Гүлшат Рахметжанқызы Бахтиярова, Үмбетхан Қуандықұлы Сарсембиң, филология факультетінің деканы Бақтыгүл Бақыткерейқызы Ертлеуова және басқа да шәкірттерім басшылық, оқытушылық қызметтерін адал атқарып жүр. Сондықтан мен өзімді бақытты ұстазбын деп есептеймін, өскелең ұрпаққа әлі де үйрететінім бар деп ойлаймын.

✓ Rector's interview

ЧЕСТНОСТЬ ДОЛЖНА СТАТЬ ЧАСТЬЮ НАШЕЙ КУЛЬТУРЫ

Лаура Карабасова в 34 года стала самым молодым ректором в истории Казахстана и Актыбинского регионально-го университета им. К. Жубанова. Героиня нашего интервью рассказала, как повышать качество образования, бороться с коррупцией в вузах и что делать, чтобы умы не покидали регионы.

– Лаура Чапаевна, как вы отреагировали на предложение возглавить университет? Сразу согласились или были сомнения?

– Изначально мне предложили должность проректора по академическим вопросам. Бывший министр образования Асхат Аймагамбетов не боялся назначать молодых на руководящие должности. Я тогда жила в столице и работала в Назарбаев университете. За неделю нужно было собраться и уехать в Актобе. Я чувствовала и радость, что это родной университет, и переживания. Всё-таки непросто было оставить стабильную работу и вернуться домой спустя 10 лет. Я согласилась, поработала 3 месяца проректором по академическим вопросам и подала на конкурс на позицию ректора.

– Смелое решение! Решили себя испытать?

– Скорее поняла, что нужно менять всю систему в университете, и для этого надо быть ректором. Я окончила магистратуру в Англии по специальности «Управление в сфере образования», получила PhD, изучала реформы образования, как строить образовательный процесс и работала в такой системе, где главное – академическая честность. Можно сказать, я пропиталась этими ценностями.

– Если простыми словами, «академическая честность» – это...?

– Чёткие правила в вузе: справедливая система оценивания студентов, ответственный подход к работе у каждого сотрудника вуза, запрет плагиата в науке.

– Вот интересно, в Казахстане много университетов, где ректоры – женщины?

– Не больше 20 процентов. В целом в обществе есть недоверие к молодым женщинам как к профессионалам. В то же время и сами женщины боятся высоких руководящих должностей.

– Университет им. Жубанова – ваш альма-матер. Что вам

как студентке, тогда нравилось и не нравилось?

– Я пришла из школы «Дарын» (школа-интернат для одарённых детей – Прим. автора). Там нас воспитывали в конкурентной среде: конкурсы, олимпиады, дебаты. В университете я тоже была активисткой, участвовала в разных молодёжных движениях. Мне нравилась активная студенческая жизнь. Но в то время студент не мог заявить о нарушениях в вузе и отстаивать свои права. Мне не нравилось, что некоторые преподаватели под каким-либо предлогом, например, изготовления стендов собирали деньги у студентов. Были двойные стандарты, и это считалось нормой.

– И что вам захотелось в первую очередь поменять, когда вы стали ректором университета?

– Около 1000 студентов, которые не сдали ЕНТ, каждый год переводили к нам. Они числились в фактивных российских онлайн-вузах, и в середине года их принимал университет им. Жубанова. Для них мы установили вступительный экзамен. Это справедливо по отношению к другим студентам. Больше не получится учиться просто ради «корочки». В какой-то момент стало слишком много «красных» дипломов.

Также мы отошли от дистанционки. Во время пандемии заочное образование превратилось в дистанционное. Были студенты, которые показывались один раз на первом курсе и приходили через два года, чтобы забрать диплом. Преподаватели жаловались, что они не знают в лицо многих студентов. Да, есть европейские вузы со смешанным форматом обучения, но для дистанционного образования должно быть хорошее оснащение.

Ещё мы вошли в Лигу академической честности. Это сообщество, в котором всего 17 из 120 казахстанских вузов. Независимые эксперты постоянно проводят опросы среди студентов, всё ли их устраивает в учёбе, нет ли жалоб. И чтобы честность стала частью культуры,

должны быть строгие меры абсолютно для всех.

– Недавно в государственных вузах появилась комплаенс-служба, для чего она нужна?

– Эта служба не подчиняется ректору, в ней работают сотрудники антикора и из финансовой полиции. В вузах должны быть такие независимые организации, которые борются с коррупцией и другими нарушениями. Я считаю, что любая коррупция, будь то мелкая или крупная, должна быть наказуема. Мы уволили преподавателей, которые попались на взятках. Последний случай, когда педагог вынуждала студентов покупать продукцию сетевого маркетинга. Второго шанса таким сотрудникам мы не даём. В системах закупок сейчас тоже всё прозрачно. Во время закупок мы приглашаем преподавательский состав, деканов, чтобы они своими глазами видели, на что тратится бюджет университета.

– Ломать старую систему – сложный и болезненный процесс...

– Потому что в любом случае нарушаешь чью-то зону комфорта... Те же закупки, внешние факторы пытаются иногда давить на нас, потому что борьба с коррупцией – большое противостояние. Конечно, одна бы я не справилась, у меня огромная команда, студенты тоже помогают. Каждую жалобу нужно рассматривать отдельно. Строгие, объективные преподаватели тоже могут не-

справедливо попасть под буллинг студентов.

– Вы сталкивались в тот момент с хейтерством?

– Да, когда я переступила порог университета. Я бы даже сказала, что просто некоторые обесценивали весь мой профессионализм. Знаете, не осуждаю, потому что пока ты не показал свою работу, народ будет критиковать. Люди имеют на это право, тем более, когда годами нет перемен. К критике я отношусь спокойно и всегда прислушиваюсь к замечаниям преподавателей и студентов.

– После пединститута вы учились в Англии. Что такое европейское образование на вашем примере?

– Прежде всего, в западных вузах воспитывают честное отношение к учёбе. Для студента списать – постыдно, считается социально порицаемым явлением. Европейский студент много читает. Все письменные работы в вузах проверяются на оригинальность. У нас английское слово «креативность» больше применяют к творческим профессиям, к искусству, но креатив, прежде всего, означает создавать. Создание – ядро всего. Мы проходили практику в европейских детских садах и начальных школах. У них другие подходы – с малых лет подчёркивать индивидуальность ребёнка. Нашим детям не дают ошибаться, ругают или снижают оценки даже за поправки в тетрадях. Мы с детства боимся

делать ошибки, потому у нас и нет великих открытий. Люди должны чувствовать себя свободными, чтобы экспериментировать. В школе многие задания направлены на зубрёжку – это тоже пережитки советского образования.

– Назовите главные проблемы казахстанского образования.

– Количество выпускников школ растёт, больше потребности в высшем образовании, но при этом качество страдает. Ведь у каждого вуза есть своя проектная мощность, свои возможности. Высшее образование не успевает за изменениями на рынке труда. За эти два года мы усилили связь между работодателем и университетом. Знаем, как готовить специалистов для завода «Актюбрентген», Казхрома. Сейчас казахстанские вузы перешли в форму некоммерческого акционерного общества, стали как частные компании. А общество до сих пор относится к нам как к государственным предприятиям, которые сидят на дотациях. От государства мы не получаем финансирования, только гранты, благодаря студентам. На бюджет вуза идёт огромная нагрузка и нужно ежегодно обновлять инфраструктуру вуза, а это требует огромных финансов. Например, очень дорого содержать общежития. В прошлом году на содержание нашего общежития мы потратили почти 300 миллионов тенге. Но при этом мы позиционируем себя как социальный институт, поэтому принимаем студентов из разных социальных категорий. Для некоторых студентов нужно создавать дополнительные условия – это и есть инклюзивное обучение. У нас инклюзив ассоциируют почему-то только с людьми с ограниченными возможностями.

Вузы должны учить студента учиться. Стандарты образования быстро устаревают, поэтому каждый специалист должен уметь самостоятельно извлекать знания и меняться вместе с потребностями трудового рынка. Также студентов должны учить критическому мышлению. Критическое мышление – это не критиковать, а способность объективно оценивать ситуацию. Мне страшно, что сегодня в соцсетях общество готово распотрошить человека за любую самую мелкую ошибку и полностью обесценить все его достижения.

– Вы запустили масштабный проект. На базе университета им. Жубанова в сентябре откроется филиал шотландского вуза Heriot-Watt. Не боитесь утечки мозгов из регионов?

– Будущие студенты Heriot-Watt – дети с огромным потенциалом. И если бы не открытие зарубежного вуза в Актобе, вряд ли они бы остались в регионе или в

Казахстане, когда европейские университеты предлагают столько грантов. В регионе очень сложно удерживать сильные кадры. Молодые специалисты, как только прокачают свой опыт, ищут перспективу в других городах. Из 8 тысяч выпускников около 60 процентов уезжают поступать в Астану и Алматы. Это сильный дисбаланс, когда самые умные дети покидают регионы. Я верю, что наш проект станет центром притяжения. Три специальности: «Нефтяная инженерия и энергоменеджмент», «Электроэнергетика» и «Компьютерная инженерия» предлагают большие возможности в Казахстане. После учёбы выпускник должен будет три года отработать в родном крае. Хотя бы на 7 лет мы остановим утечку мозгов, за это время подготовим много своих преподавателей и специалистов. А миграция... она всегда будет, её не нужно бояться.

– Как отдыхаете, и получаете ли вообще отдыхать?

– Я мало думаю об отдыхе с того момента, как прибыла в Актобе. Первый год все выходные я сидела на работе и планировала следующие недели. А сейчас стараюсь чаще выезжать за город с термосом чая, возобновляю тренировки по теннису. Готовлю крайне редко, но очень люблю и вкусно готовлю все рыбные блюда. На прошлой неделе, кстати, я отлично отдохнула за лепкой вареников. Сидя с мамой за столом, почувствовала себя как в детстве, когда мы всей семьёй собирались и лепили вареники с творогом. Времени много нет, но всегда рада помочь с огородом. Иногда удаётся посидеть за чашечкой кофе с друзьями.

– Что вы цените в людях?

– Прозвучит банально, но честность. Я восхищаюсь людьми, которые всегда остаются преданными своим моральным ценностям.

– Были моменты, когда вам приходилось переступать через себя?

– Всегда спрашиваю при встрече своих астанинских друзей: «Я изменилась?» В первый год трансформации в Актобе было много давления с разных сторон, рисков, но я ни разу не переступила через себя. Наверное, поэтому и другим всегда желаю гармонии в душе, это когда разум согласен с сердцем. Не потерять себя. Внутренний конфликт – страшный, разрушающий фактор. Есть у англичан хорошее выражение: не проповедуйте то, во что вы сами не верите. Делай то, во что ты веришь – это и есть моё жизненное кредо.

Беседовала
Елена РЫШКИНА
фото из личного архива
Лауры КАРАБАСОВОЙ
<https://freshcity.info/blog/>

Main news

БАҒДАРЛАУ АПТАСЫ

Zhubanov University жаңадан түскен студенттерге арнап бағдарлау аптасын өткізді.

Биыл университет студенттерінің қатары төрт мыңға жуық білім алушылармен толықты. Оның 300-і Heriot-Watt University бөліміне қабылданды.

Бірінші курстықтар бағдарлау аптасында университеттің әкімшілігі және профессор-оқытушы құрамымен танысып, оқу процесінің барысы туралы ақпарат алды.

Кездесу аясында олар академиялық білім беру жүйесі, студенттердің ғылыми-практикалық жұмыстарының ұйымдастырылуы, жастар саясаты, студенттік ұйымдар жайлы мағлұматқа қанықты.

Сондай-ақ апталықта студенттерге психологиялық тренингтер, кампус-тур өткізілді, жубановшы жастардың қоғамдық-саяси өміріндегі жетістіктерімен, кампусардың материалдық-техникалық базасымен таныстыру жүргізілді. Олар академиялық сапаны арттыру, студенттерге қызмет көрсету орталығын, ғылыми кітапхананы, университет емханасын, студенттерге арналған түрлі бағыттағы клубтар және факультеттерді аралады.

ОРИЕНТАЦИОННАЯ НЕДЕЛЯ

Zhubanov University провела ориентационную неделю для первокурсников.

В этом году ряды студентов университета пополнили порядка 4000 обучающихся. 300 из них зачислены в Heriot-Watt University.

На ориентационной неделе первокурсники ознакомились с администрацией и профессорско-преподавательским составом университета, получили информацию о ходе учебного процесса.

В ходе встречи они узнали о системе академического образования, организации научно-практической работы студентов, молодежной политике, студенческих организациях.

Также в рамках недели были проведены психологические тренинги для студентов, кампус-тур, ознакомление с достижениями молодых жубановцев в общественно-политической жизни, материально-технической базой кампусов. Они посетили Центр повышения академического качества,

студенческого обслуживания, научную библиотеку, университетскую клинику, клубы для студентов различных направлений и факультеты.

ORIENTATION WEEK

Zhubanov University held an orientation week for first-year students.

This year, about 4,000 students joined the ranks of university students. 300 of them are enrolled in Heriot-Watt University.

During the orientation week, first-year students got acquainted with the administration and teaching staff of the university, received information about the course of the educational process.

During the meeting, they learned about the system of academic education, the organization of scientific and practical work of students, youth policy, and student organizations.

Also, within the framework of the week, psychological trainings for students, a campus tour, acquaintance with the achievements of young Zhubanovites in social and political life, and the material and technical base of campuses were held. They visited the Center for Academic Excellence, Student Services, the Research Library, the University Clinic, student clubs and faculties.

☑ Summer holidays

ҚЫСҚА СҰҚБАТ

Сұлтанғалиева
Ольга Қашымқызы
Ақтөбе өңірлік
Zhubanov University
Бастауыш кәсіподақ
төрайымы

ДЕМАЛЫСЫМ ЖАЙЛАУДА ӨТТІ

— Кәсіподақ ұйымының жұмыс бағытының бірі – қызметкерлердің еңбек демалысын тиімді ұйымдастыру жұмыстарына ат салысу. Сіз үшін қауырт шақ деп білеміз.

— Кәсіподақ ұйымының жұмыс бағыттарының бірі — қызметкерлердің жазғы еңбек демалысын тиімді ұйымдастыру болып табылады. Жылдағы дәстүріміз бойынша бір топ (30-ға жуық) профессор-оқытушылар құрамына, құрылым қызметкерлері мен кіші қызметкерлеріне қазақстандық "Айша-бибі", "Мерке", "Денсаулық" шипажайларына тегін жолдама беріп, емделіп-демалуына толық мүмкіндік жасадық. Сонымен бірге, жазғы демалыста емделіп, демалып келген барлық кәсіподақ мүшелеріне отыз пайыз жеңілдікті, кәсіподақ мүшелеріне балалары жазғы лагерьде демалып келгеніне байланысты елу пайыз жеңілдігін төлеп береміз.

— Қазақстан кәсіподақтарының Федерациясы қатарына мүшелердің саны екі миллионға жуық екен, оның 600 мыңнан астамы салалық білім және ғылым қызметкерлерінен құралатынын білдік. Бұл кәсіподаққа деген үлкен сенім нышаны. Zhubanov University Бастауыш кәсіподақ ұйымы мүшелері қанша? Педұжымда жастар көп, олардың кәсіподақ жұмысына көзқарастары қандай?

— Университетте бала күтімінде отырған кәсіподақ мүшелерін қосқанда мың екі жүздей мүше бар, оның басым көпшілігі жастар, сондықтан жастардың кәсіподаққа деген көзқарастарының оң екенін айта кеткен жөн. Дегенменде, жаңадан келіп жатырған кадрлардың кәсіподақ ұйымы жұмысы туралы жете түсінбей жүргендері де бар, биылғы жылы Әлеуметтік және жастар департаментімен

бірлесе жұмыс жасауды, жастарды қолдауды жоспарлап отырмыз, ол уақыт өншісінде.

— Еңбек адамының әлеуметтік және еңбек қатынастары саласындағы заңды құқықтары мен мүдделері бұзылса алдымен кәсіподақ ұйымына қорғаныш іздеп келеді. Дегенмен университеттің қалыптасқан педұжымында бұл мәселелер жоқ шығар?

— Еңбек адамының әлеуметтік және еңбек қатынастары саласындағы заңды құқықтары мен мүдделері бұзылған жағдайда кәсіподақ тарапынан заңды кеңес беріп, қолдау көрсету басты міндетіміз. Соңғы екі жыл ішінде кәсіподақ ұйымына шағымданып келушілер қатары болған жоқ, бұл ұжымның жұмыс беруші арасындағы ынтымақтастық нышаны деп санаймыз.

— Заманына сай Бастауыш кәсіподақ ұйымы үлкен әлеуметтік жобаларға бастамашы болып жатыр дегенді естіп қаламыз. Жалпы сізге кәсіподақ мүшелері қандай сұрақтармен жиі келеді?

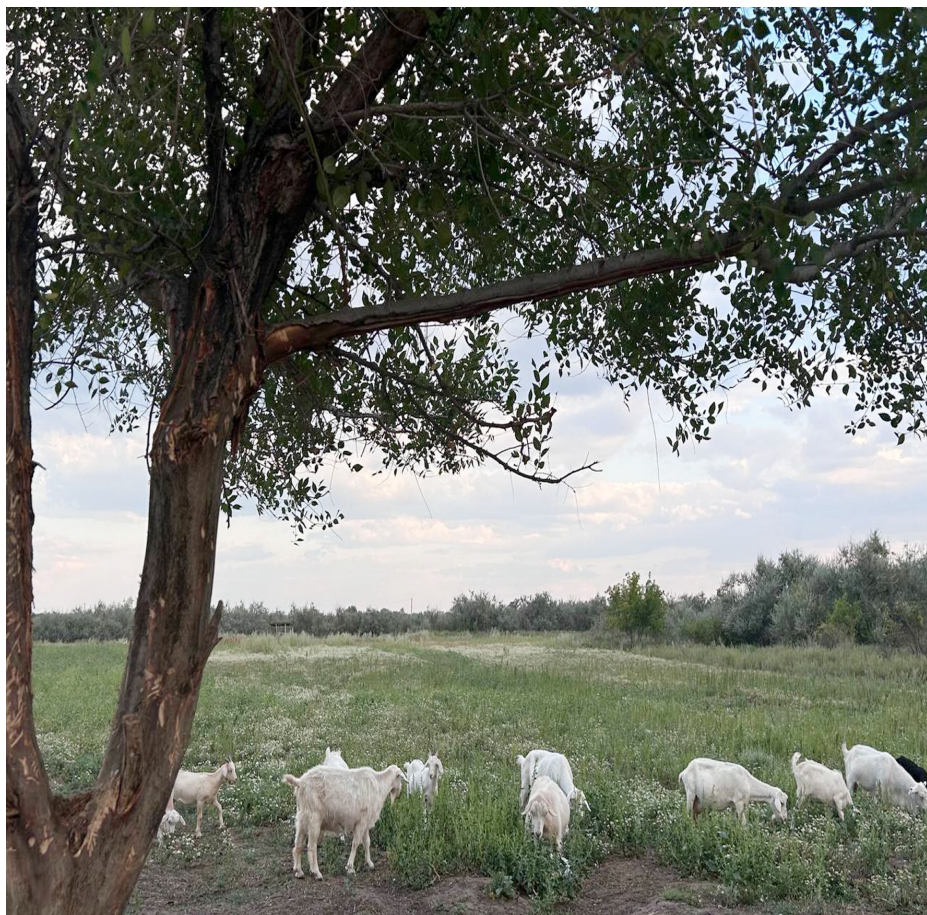
— Бастауыш кәсіподақ ұйымына әртүрлі ұсыныстар келіп түсіп жатады, әрине бұл мәселенің барлығы қаржылық мүмкіндіне қарай шешімін табады. Жоғарыда атап кеттік, Әлеуметтік және жастар департаментімен бірлесе жасағымыз келіп отырған жұмыстар (жобалар) бар, жасақтап жатырмыз.

— Өзіңіз еңбек демалысыңызды қалай ұйымдастырасыз? Көбіне қандай демалыс түрін таңдайсыз?

— Жалпы өз басым демалыста отбасымда, балаларыммен бірге болғанды қалаймын. Биылғы жазғы еңбек демалысымды балаларымның рухани дамуына арнадым. Уақытымның көп бөлігі жұмыста өтеді екен, сондықтан жазғы демалысымды отбасымен, балаларыммен бірге ауылға барып, жайлауда өткіздік.

Көкорай шалғын, жайқалған көгі, жазира дала керемет!

Сұқбат жазған
Гүлнара Дауылбайқызы

✓ Басты жаңалықтар

✓ Главные новости

✓ Main news

ДҮНИЕЖҮЗІЛІК
СТУДЕНТТІК
ОЙЫНДАРЫ

FISU-дің XXXI Дүниежүзілік студенттік ойындары Қытайдың оңтүстік-батысындағы Сычуань провинциясының Чэнду қаласында 28 шілде мен 8 тамыз аралығында өтті. Оған Қазақстан атынан 11 спорт түрінен 93 спортшы қатысты (садақ ату; оқ ату; жеңіл атлетика; спорттық гимнастика; дзюдо; көркем гимнастика; үстел теннисі; таеквондо; у-шу; жүзу; семсерлесу). Ел құрамасы еліміздің 26 жоғары оқу орнының студенттерінен жасақталды.

28 шілдеде Универсиаданың ашылу салтанаты өтті, ал 27 шілдеде қазақстандықтар садақ атудан алғашқы жарыстарда өнер көрсетті.

Жарыс 8 тамызға дейін жалғасты, онда 18 спорт түрінен 269 медаль жиынтығы ойналды. Әлемнің түкпір-түкпірінен он мыңнан астам спортшы марапаттар үшін күресті.

Универсиада жарыстары «Армаңдар Чэндуде шындыққа айналады» ұранымен өтті. Универсиаданың бойтұмары 2019 жылдың 30 желтоқсанында таныстырылған «Ronq Bao» пандасы болды.

Жарыс нәтижесінде қазақстандық құрама командасы жалпы медальдық есепте 119 елдің арасынан 20-шы орынды иеленді.

Дүниежүзілік жазғы Универсиада жеңімпаздарымен Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Аліхан Смайылов кездесті.

Кездесу барысында Аліхан Смайылов Мемлекет басшысының спортшыларға жолдаған құттықтау сөзін оқып берді.

«Сіздерді – XXXI Дүниежүзілік жазғы Универсиададағы жарқын жеңістеріңізбен шын жүректен құттықтаймын! Әлемнің 119 елінің өрендері бақ сынаған байрақты

бәсекеде жастарымыз 2 алтын, 7 күміс және 11 қола медальға ие болды. Студенттеріміздің бұл жетістігі қазақ спортының тарихына алтын әріппен жазылады. Саңлақ спортшыларымыз мемлекетіміздің мерейін арттырып, абыройын асқақтатты. Біз оларды жас ұрпаққа үлгі етуіміз керек. Дүбірлі додаға қатысқан жастардың бәріне шынайы ризашылығымды білдіремін. Болашақта бұдан да биік белестерді бағындырып, Қазақ елін әлемге танытасыздар деп сенемін. Баршаңызға зор денсаулық, толағай табыс тілеймін. Көк байрағымыз биікте желбіреп, әнұранымыз әрдайым жеңіс тұғырынан шықалсын!», — делінген құттықтау хатта.

Кездесу барысында Үкімет басшысы XXXI Дүниежүзілік жазғы Универсиада жеңімпаздарына Алғыс хаттар мен естелік сыйлықтар табыс етті.

ВСЕМИРНЫЕ
СТУДЕНЧЕСКИЕ ИГРЫ

XXXI Всемирная студенческая игра FISU прошла в городе Чэнду провинции Сычуань на юго-западе Китая с 28 июля по 8 августа.

Казахстан представили 93 спортсмена по 11 видам спорта (стрельба из лука; пулевая стрельба; легкая атлетика; спортивная гимнастика; дзюдо; художественная гимнастика; настольный теннис; таеквондо; у-шу; плавание; фехтование). Сборная страны укомплектована из студентов 26 вузов страны.

28 июля состоялась церемония открытия Универсиады, а 27 июля казахстанцы выступили на первых соревнованиях по стрельбе из лука.

Соревнования продлились до 8 августа, где были разыграны 269 комплектов медалей в 18 ви-

дах спорта. Более десяти тысяч спортсменов со всего мира боролись за награды.

Соревнования Универсиады прошли под девизом «Мечты в Чэнду становятся реальными». Талисманом Универсиады стала панда «Ronq Bao», которого презентовали 30 декабря 2019 года.

По итогам соревнований сборная Казахстана в общем медальном зачете заняла 20 место среди 119 стран. Премьер-Министр Республики Казахстан Аліхан Смайлов встретился с победителями Всемирной летней Универсиады.

В ходе встречи Аліхан Смайлов читал поздравительную речь Главы государства спортсменам.

«От всей души поздравляю вас с яркими победами на XXXI Всемирной летней Универсиаде. Наша молодежь завоевала 2 золотые, 7 серебряных и 11 бронзовых медалей в масштабном соревновании, в котором приняла участие представители 119 стран мира. Высокие достижения наших студентов вписаны золотыми буквами в историю казахского спорта. Наши спортсмены достойно защитили честь страны. Они являются примером для молодого поколения. Выражаю искреннюю признательность всем молодым людям, которые приняли участие в соревнованиях. Уверен, что в будущем вы сможете покорить еще более высокие рубежи. Желаю всем крепкого здоровья и дальнейших успехов! Пусть наш флаг развевается высоко, а гимн всегда звучит с пьедестала победы!» — говорится в тексте поздравления.

В рамках встречи глава Правительства вручил победителям XXXI Всемирной летней Универсиады благодарственные письма и памятные подарки.

WORLD STUDENT
GAMES

The XXXI FISU World University Games was held in Chengdu, Sichuan Province in southwest China from July 28 to August 8.

Kazakhstan was represented by 93 athletes in 11 sports (archery; shooting; athletics; artistic gymnastics; judo; rhythmic gymnastics; table tennis; taekwondo; wu-shu; swimming; fencing). The national team is made up of students from 26 universities of the country.

On July 28, the opening ceremony of the Universiade took place, and on July 27, Kazakhstanis competed at the first archery competition.

The competitions lasted until August 8, where 269 sets of medals in 18 sports were played. More than ten thousand athletes from all over the world competed for awards.

The Universiade competitions were held under the motto "Dreams in Chengdu become real." The panda "Ronq Bao", which was presented on December 30, 2019, became the mascot of the Universiade.

According to the results of the competition, the national team of Kazakhstan in the overall medal standings took 20th place among 119 countries. The Prime Minister of the Republic of Kazakhstan Alikhan Smailov met with the winners of the World Summer Universiade.

During the meeting, Alikhan Smailov read out the congratulations of the Head of State to the athletes.

"I heartily congratulate you on your bright victories at the XXXI World Summer Universiade. Our young people won 2 gold, 7 silver and 11 bronze medals in the large-scale competition attended by representatives of 119 countries of the world. The high achievements of our students are written in golden letters in the history of Kazakh sport. Our athletes have worthily defended the honor of the country. They are an example for the younger generation. I express my sincere gratitude to all young people who took part in the competitions. I am confident that in the future you will be able to conquer even higher milestones. I wish you all good health and further success! Let our flag fly high, and the anthem always sounds from the podium of victory!" the text of the congratulatory message reads.

During the meeting, the Head of the Government presented the winners of the XXXI World Summer Universiade with letters of thanks and memorable gifts.

Басты жаңалықтар

Главные новости

Main news

УНИВЕРСИТЕТ РЕКТОРЫНЫҢ ҚЫТАЙҒА ЖҰМЫС САПАРЫ

Zhubanov University ректоры Лаура Қарабасова Қытайға қысқа мерзімді сапарға барды. Сапар мақсаты туралы ректор әлеуметтік парақшасында жариялады.

"Білім миграциясы жайлы сөз қозғағанда ойға бірден АҚШ, Еуропа келеді. Батыс елдерінің білім стандарттары мен ғылыми қызметі көпшілік үшін маңызды бағдар. Алайда шығыста, оның ішінде Қытайда білім алғысы келетін қазақстандықтар саны да аз емес. Былтыр 10 мыңнан астам Қазақстан азаматы осы елде білім алған.

Өзге елдерден келген студентер саны бойынша АҚШ, Ұлыбританиядан кейінгі орындарда тұр. Жастарды Қытай технология мен экономикадағы жетістіктерімен қызықтырады. Одан бөлек, Қытай үкіметінің білім мен ғылым хабына айналу жоспары өз жемісін бергенін көріп отырмыз.

Жыл сайын 800-900 ақтөбелік Конфуций институтында қытай тілін меңгеріп, халықаралық HSK емтиханын тапсырып, Қытайға оқуға түсуге ұмтылады. Оның үстіне Ақтөбедегі Қытайдың "СНПС-Ақтөбемұнайгаз" сияқты мұнай компаниялары жастардың Қытайда оқуын қаржыландырады.

Әрине, біз Ақтөбе жастары үшін пайдалы мүмкіндіктерге қол жеткізуді көздейміз. Оның үстіне өңірдің ең талантты жастарын сыртқа шықпай-ақ, біздің университетте сапалы білім алуына жағдай жасауға болады.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Қытай — Орталық Азия саммиті барысында білім беру және ғылым саласындағы ықпалдастықты нығайту жолында жұмыстар жүргізу қажеттігін алға тартты.

Осы мақсатта келіссөздер жүргізу үшін әріптестерімізбен Қытайдағы экономика саласының мамандарын дайындайтын Синьцзян қаржы-экономикалық университетіне келдік.

Мұнда 17 мың студент, соның ішінде 5 мың шетелдік студент білім алады. Сапар барысында университетте жүздеген банк және салық қызметкерлерінің біліктілігін арттырып жатқанына куә болдық. Университет білім беріп қана қоймай, әлемдік және ұлттық экономикадағы өзгерістерді зерделеп, алдын ала болжамдар жасайды, трендтерді анықтап отырады. Сондықтан сала қызметкерлері университет беретін білімді құнды көреді екен.

Синьцзян университетінің компартия басшысы Ли Цзяньцзюн және ректоры Тюрдо мырза, департамент басшылары және профессор-оқытушы құрамның қатысуымен бірлесіп халықара-

лық экономика және халықаралық сауда саласы мамандарын даярлау бастамасын талқылады.

Университет басшылары Хоргос бекетіндегі сауда саласына ағылшын, қытай және орыс тілдерін білетін мамандардың қажет екенін алға тартып отыр. Осы мәселеде біздің университетпен ынтымақтастық орнатуға болады.

Алғашқы келісімдеріміздің бірі — академиялық мобильдік бағдарламасын іске қосу. Қытайлық «Smart tree» бағдарламасы арқылы смарт класқа, яғни шынайы уақыт режимінде екі университеттегі студенттерді бірлескен сабақтарға, әсіресе Экономика институтындағы сабақтарға Zhubanov University студенттерін қосу мүмкіндігін де талқылады.

Сонымен қатар, экономика мен сауда құрылымын диверсификациялау тақырыбында бірлескен зерттеу жобасын әзірлеп, қытайдың халықаралық гранттық қаржыландыру конкурсына тапсыруды жоспарлады.

Қысқа ғана жұмыс сапарымызда әзірге осындай келісімдерге қол жеткіздік", — деді Л.Қарабасова.

Сондай-ақ ЖО басшысы Пекиндегі 2 беделді университет: Пекин технология университетімен және Қытай мұнай университетімен білім және ғылым саласы бойынша келісімдерге қол қойды.

РАБОЧАЯ ПОЕЗДКА РЕКТОРА УНИВЕРСИТЕТА В КИТАЙ

Ректор Zhubanov University Лаура Карабасова посетила Китай с краткосрочным визитом. О цели поездки ректор сообщила на своей странице в соцсети.

«Когда говорят об образовательной миграции, на ум сразу приходят США и Европа. Образовательные стандарты и научная деятельность западных

стран являются важным ориентиром для многих. Однако количество казахстанцев, желающих учиться на Востоке, в том числе в Китае немало. В прошлом году в этой стране обучалось более 10 тысяч казахстанцев.

По количеству студентов из других стран Китай занимает второе место после США и Великобритании. Молодых людей привлекают достижения страны в области технологий и экономики. Кроме того, мы видим, что план китайского правительства стать хабом образования и науки принес свои плоды.

Ежегодно 800-900 актюбинцев изучают китайский язык в Институте Конфуций, сдают международный экзамен HSK и стремятся учиться в Китае. Более того, китайские нефтяные компании в Актобе, такие как «СНПС-Актобе Мұнайгаз», финансируют образование молодежи в Китае.

Конечно, мы намерены добиться полезных возможностей для молодежи Актобе. Более того, можно создать условия для того, чтобы наиболее талантливая молодежь региона могла получить качественное образование в нашем университете, не выезжая за границу.

В ходе саммита Китай — Центральная Азия глава государства Касым-Жомарт Тоқаев подчеркнул необходимость работать над укреплением сотрудничества в сфере образования и науки.

С этой целью мы для проведения переговоров приехали в Синьцзянский университет финансов и экономики, который готовит специалистов в области экономики в Китае.

Здесь обучаются 17 000 студентов, в том числе 5 000 — иностранных. В ходе визита мы стали свидетелями повышения квалификации в университете сотен сотрудников банков и налоговых органов. Университет не только дает образование, но и изучает изменения в мировой и национальной экономике, делает про-

гнозы, выявляет тренды. Поэтому сотрудники отрасли ценят знания, предоставляемые вузом.

При участии лидера Коммунистической партии Синьцзянского университета Ли Цзяньцзюня и ректора г-на Тюрдо, заведующих кафедрами и профессорско-преподавательского состава мы обсудили инициативу по подготовке специалистов в области международной экономики и международной торговли.

Руководство вуза подчеркивают необходимость в специалистах, владеющих английским, китайским и русским языками, в сфере торговли на станции Хоргос. Можно наладить сотрудничество с нашим университетом в этом вопросе.

Одним из первых наших соглашений является запуск программы академической мобильности. Также мы обсудили возможность подключения студентов Zhubanov University к совместным занятиям, особенно к занятиям в смарт-классе с использованием китайской программы «Smart tree», то есть в режиме реального времени.

Кроме того, мы планировали разработать совместный исследовательский проект по теме диверсификации экономики и торговой структуры и представить его на китайский международный конкурс грантового финансирования. Таких договоренностей мы достигли во время нашей короткой поездки", — поделилась Л.Карабасова.

Также глава университета подписала соглашения по образованию и науке с 2 престижными университетами Пекина — Пекинским технологическим университетом и Китайским нефтяным университетом.

WORKING TRIP OF THE RECTOR OF THE UNIVERSITY TO CHINA

The rector of Zhubanov University Laura Karabasova paid a short visit to China. The rector announced the purpose of the trip on her page on the social network.

"When people talk about educational migration, the United States and Europe immediately come to mind. The educational standards and scientific activities of Western countries are an important reference point for many. However, the number of Kazakhstanis who want to study in the East, including in China, is quite a lot. Last year, more than 10 thousand Kazakhstanis studied in this country.

In terms of the number of students from other countries, China ranks second after the US and the UK. Young people are attracted by the country's achievements in technology and economy. In addition, we see that the Chinese government's plan to

Басты жаңалықтар

become a hub of education and science has paid off.

Every year, 800-900 Aktoobe residents study Chinese at the Confucius Institute, pass the international HSK exam and strive to study in China. Moreover, Chinese oil companies in Aktoobe, such as SNPC-Aktoobe Munaigas, finance the education of young people in China.

Of course, we intend to achieve useful opportunities for the youth of Aktoobe. Moreover, it is possible to create conditions for the most talented youth of the region to receive a quality education at our university without going abroad.

During the China-Central Asia summit, Head of State Kassym-Jomart Tokayev stressed the need to work on strengthening cooperation in the field of education and science.

To this end, we came to the Xinjiang University of Finance and Economics, which trains specialists in the field of economics in China, for negotiations.

17,000 students study here, including 5,000 foreign students. During the visit, we witnessed the advanced training of hundreds of employees of banks and tax authorities at the university. The university not only provides education, but also studies changes in the global and national economy, makes forecasts, and identifies trends. Therefore, industry employees value the knowledge provided by the university.

With the participation of the leader of the Communist Party of Xinjiang University Li Jianjun and the rector Mr. Turdo, heads of departments and faculty, we discussed an initiative to train specialists in the field of international economics and international trade.

The university administration emphasizes the need for specialists who speak English, Chinese and Russian in the field of trade at Khorgos station. It is possible to establish cooperation with our university in this matter.

One of our first agreements is the launch of an academic mobility program. We also discussed the possibility of connecting Zhubanov University students to joint classes, especially to classes in a smart class using the Chinese Smart tree program, that is, in real time.

In addition, we planned to develop a joint research project on the topic of diversification of the economy and trade structure and submit it to the China International Grant Funding Competition. We reached such agreements during our short trip," shared L.Karabasova.

Also, the head of the university signed agreements on education and science with 2 prestigious universities in Beijing - Beijing University of Technology and China University of Petroleum.

Главные новости

АҚТӨБЕ — БАРД ӨНЕРІНІҢ ОРТАЛЫҒЫ

Ақтөбеде Табылды Досымов атындағы «Сәйгүлік» II республикалық байқауы өтті.

Байқауға Астана қаласынан, Ұлытау, Түркістан, Қызылорда, Маңғыстау, Атырау, Батыс Қазақстан, Ақтөбе облыстарынан 14 үміткер қатысты. Байқау талабы бойынша әншілер Т.Досымовтың бір патриоттық, бір лирикалық әндерін орындады.

Байқаудың гала-концертіне Ақтөбе облысының әкімі Ералы Тоғжанов қатысты.

«Ән өнерінің ішінде бард жанры — сырлы сазымен, орыңдалу стилімен ерекше. Оны алғаш рет қазақ өнеріне енгізген — Табылды Досымов. Ақынның әндері кең тынысты, екіліні шабытты. Ол гитарасына кең бай-

АКТОБЕ — ЦЕНТР БАРДОВСКОГО ИСКУССТВА

В Актобе прошел II республиканский конкурс имени Табылды Досымова «Сәйгүлік». В нем приняли участие 14 претендентов из Астаны, Улытауской, Туркестанской, Кызылординской, Мангистауской, Атырауской, Западно-Казахстанской, Актюбинской областей. Согласно требованиям конкурса, певцы исполнили одну патристическую, одну лирическую песню Табылды Досымова.

Гала-концерт конкурса посетил аким Актюбинской области Ералы Тугжанов.

«Среди песенного искусства выделяется жанр бардовской песни — мелодичностью, особым стилем исполнения. Впервые этот жанр принес в казахское искусство Табыл-

Main news

AKTOBE — THE CENTER OF BARDIC ART

Aktoobe hosted the II republican competition named after Tabyldy Dosymov "Saigulik". It was attended by 14 applicants from Astana, Ulytau, Turkestan, Kyzylorda, Mangistau, Atyrau, West Kazakhstan, Aktoobe regions. According to the requirements of the competition, the singers performed one patriotic, one lyrical song by Tabyldy Dosymov.

The gala concert of the competition was visited by Akim of the Aktoobe region Yerally Tugzhanov.

"Among the art of song, the genre of bard song stands out - melodiousness, a special style of performance. For the first time this genre was brought to the Kazakh art by Tabyldy Dosymov. The poet's songs are inspiring. He endowed his guitar with the strong spirit of our people. This competition is, on the one hand, a tribute to the memory of Tabyldy Dosymov, on the other hand, the popularization of the bard song and support for performers performing in this genre. I think that the poet's songs will be passed down from generation to generation, and the number of his followers will only grow," said Yerally Tugzhanov.

By the decision of the jury of the competition, the main prize was awarded to the capital's artist Askhat Amirgaliyev. 1st place was taken by Gibadat Turgaliyev, 2nd place — by Nurdaulet Akkul, 3rd place — by Orynbasar Zhumakhanov and Aidar Dosymov.

тақ қазақ елінің рухын, намысын қосты. Бүгінгі мереке — Табылды Досымовтың өнерін бағалап, еске алу болса, бір жағынан бард жанрына насихаттау әрі осы жанрдағы орындаушылардың өнерін қолдау, — деп атап өтті Ералы Тоғжанов.

Байқаудың қазылар алқасының шешімімен Бас жүлде астаналық өнерпаз Асхат Әміргалиевке берілді. Ал 1-орынды Ғибадат Тұрғалиев, 2-орынды — Нұрдаулет Аққұл, 3-орынды — Орынбасар Жұмаханов пен Айдар Досымов иеленді.

Шараға Т.Досымовтың жары Қарлығаш Ибатова мен ұлы Абыл Аяш қатысты.

«Ақтөбе жерінде әкеме арналған керемет кештің өтіп жатқанына қуаныштымын. Табиғат аясында ән тыңдау — бард жанрының ерекшелігі. Республикалық байқауды ұйымдастыруға мұрындық болған Ақтөбе облысының әкімдігіне, облыстық халық шығармашылығы орталығына, ел ағаларына алғысым шексіз», — Абыл Аяш.

Байқау аясында Табылды Досымовқа арналған «Із тастап аққан бір жұлдыз» ғұмырнамалық кітабының тұсаукесері рәсімі өтті. Кітапта ақынның шығармашылығына қатысты деректер, естеліктер топтастырылған.

ды Досымов. Песни поэта вдохновляют. Он наделил свою гитару сильным духом нашего народа. Этот конкурс — это, с одной стороны, дань памяти Табылды Досымову, с другой — популяризация бардовской песни и поддержка исполнителей, выступающих в этом жанре. Я думаю, что песни поэта будут передаваться из поколения в поколение, а количество его последователей будет только расти», — отметил Ералы Тугжанов.

Решением жюри конкурса главный приз присужден столичному артисту Асхату Амиргалиеву. 1 место занял Гибадат Тұрғалиев, 2 место — Нұрдаулет Аққұл, 3 место — Орынбасар Жұмаханов и Айдар Досымов.

В мероприятии участвовали супруга Т. Досымова Карлығаш Ибатова и сын Абыл Аяш.

«Я рад, что на актюбинской земле проходит замечательный вечер, посвященный моему отцу. Благодарю акимат Актюбинской области, областной центр народного творчества, всех кто причастен к организации этого конкурса», — сказал Абыл Аяш.

В рамках конкурса состоялась презентация посвященной Т. Досымову юбилейной книги «Із тастап аққан бір жұлдыз», в которой собраны факты, воспоминания о жизни и творчестве поэта.

The event was attended by the wife of T. Dosymov Karlygash Ibatova and son Abyl Ayash.

"I am glad that a wonderful evening dedicated to my father is taking place in Aktoobe. I thank the akimat of the Aktoobe region, the regional center of folk art, all those involved in the organization of this competition," said Abyl Ayash.

Within the framework of the competition, a presentation of the anniversary book dedicated to T. Dosymov "Iz tastaп aққан bir zhuldyz" was held, which contains facts, memories of the life and work of the poet.

**Басты жаңалықтарды
дайындаған
Айгерке Сұлтанбекова**

✓ Applicant 2023

АБИТУРИЕНТЫ ВЫБИРАЮТ ZHUBANOV UNIVERSITY

В этом учебном году на программы бакалавриата к нам поступило 3932 студента, из них - 1806 человек (45%) по республиканскому гранту. В прошлом году прием составил 3419 студентов и 1309 - обладателей гранта (38%), соответственно.

Отрадно, что наибольшим спросом пользуются педагогические специальности. Общее число студентов, выбравших педагогические программы, составило 1488 человек (38%). Это ещё раз подтверждает тот факт, что повысился престиж профессии учителя в результате системных мер при поддержке Главы государства.

Также популярными программами стали «Компьютерная инженерия», «Дизайн», «Технология продовольственных продуктов» и «Электроэнергетика».

В этом году мы повысили пороговые баллы для поступления на ряд специальностей. Несмотря на это, абитуриенты выбирают Zhubanov University, который остается ведущим вузом в регионе.

А проект партнерства с Университетом Heriot-Watt расширил границы и становится центром притяжения умных молодых людей со всех регионов Казахстана.

К нам поступили из Западно-Казахстанской, Мангыстауской, Кызылординской, Атырауской, Жетысуской и Акмолинской областей. Впервые выиграли грант в наш вуз абитуриенты из Астаны и Алматы, имеющие высокие уровни владения английским языком. Для нас это показатель того, что в нашем проекте видят большую перспективу не только актюбинцы, но и жители мегаполисов.

Мы рады, что дали шанс на поступление в один из лучших мировых вузов детям из социально-уязвимых категорий, нуждаю-

щихся в государственной поддержке.

41,7 процентов выигравших грант на учёбу в Heriot-Watt – студенты из многодетных семей, семей, воспитывающих детей с ограниченными возможностями и оставшиеся без попечения родителей. Многие ребята придут из

сельской местности. Независимо от социального статуса семьи и уровня благосостояния родителей, молодые люди получают доступ к качественному высшему образованию в родной стране.

Лаура Карабасова
Ректор Zhubanov University

Газет ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде қайта тіркеліп, №KZ26VPY00026721 куәлігі 09.09.2020 ж. берілген.
Газет айына бір рет шығады
Газет бетінде жарияланған материалдарды көшіріп басу үшін міндетті түрде редакцияның рұқсаты керек.

Zhubanov University облыстық ақпараттық-танымдық газеті

Меншік иесі:
ҚР БЖҒМ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Басқарма төрайымы-ректор
Лаура Қарабасова

Бас редактор
Гүлнара Қараша

Аудармашы:
Айгерке Сұлтанбекова

Дизайнер:
Айгерім Нуршина

Фотограф:
Есет Саргузин

Редакцияның мекенжайы:
030000, Ақтөбе қаласы,
Гришин көшесі, 7 «А»,
337 бөлме

E-mail: gazetaZhU@mail.ru
Сайт: <http://zhubanov.edu.kz>

Facebook: ZhU oblystytq gazeti

Таралымы: 5000 дана

Газет университеттің «Жұбанов» баспасында басылды